

Računalniške novice

Cena: 1,99 €

Kaj smo Slovenci letos najpogosteje iskali na Googlu?

št. 24/XXVIII
28. december 2023

V letu 2023 sta se cedila tehnološka med in mleko

» Samsung Galaxy S23 FE:
se je splačalo čakati dve leti?

» Kaj se zgodi, ko vaš
telefon ne prejema
več posodobitev

» Zakaj ima Apple prepoved
uvoza pametnih ur v ZDA

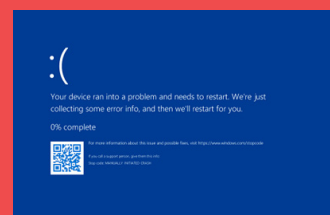
Fotografski
Vivo X100 Pro
kmalu tudi pri nas

Studio Insomniac
žrtev ransomware
kibernetskega napada

Netflix končno
objavil statistiko
gledanosti

Modri zaslon
smrti kmalu
tudi za Linux?

Prenosni računalniki HP

Prenosnik HP 450 G10

Prenosni računalnik HP ProBook 450 G10 nudi rastočim podjetjem zmogljivost za poslovna okolja, večplastno varnost končnih točk in trpežnost v oblikovanju, ki ga je enostavno nadgraditi. Ta osebni računalnik je odlično opremljen za dolgotrajno storilnost in hibridno delo.

- **Intel® Core™ i7-1355U Procesor (1.7 - 5.0GHz) 12MB 10C/12T**
- Windows 11 Pro 64 bit, SLO ali ANG
- 39,6 cm (15,6") FHD IPS LED nebleščeč 250 nitni
- Integrirana grafična kartica Intel® Iris Xe Graphics
- 16 GB DDR4 3200 MHz (1x 16 GB), 1x prosta reža do 32 GB
- 512 GB PCIe NVMe Value
- 2x USB-C (DP in polnjenje), 1x HDMI, 2x USB 3.1 G1, 1x RJ-45
- Kombiniran 3,5mm audio
- TPM 2.0 modul, reža za varnostno ključavnico
- Osvetljena SLO tipkovnica, ločena številčnica, HP Clickpad
- Garancija 3 leta (baterija 1 leto, 51Wh, 3 celična Li-Ion)

85A98EA

Cena: **1.069,00 z DDV**

Prenosnik EliteBook 650 G10

Poenostavite hibridno delo s cenovno ugodnim in izjemno varnim računalnikom HP EliteBook 650, ki ga je enostavno upravljati. Z najnovejšim procesorjem, izbiro nastavljenih priključkov in možnostmi povezovanja se enostavno prilagodi za uporabo doma, v pisarni ali na poti.

- **Intel® Core™ i5-1335U Procesor (1.3 - 4.6GHz) 12MB 10C/12T**
- Windows 11 Pro 64 bit, SLO ali ANG
- 39,6 cm (15,6") FHD IPS LED nebleščeč 250 nitni
- Integrirana grafična kartica Intel® Iris Xe Graphics
- 16 GB DDR4 3200 MHz (1x 16 GB), 1x prosta reža do 64 GB
- 512 GB PCIe NVMe Value
- 1x USB-C (Thunderbolt 4), 1x HDMI, 3x USB 3.1 G1, 1x RJ-45
- Kombiniran 3,5mm audio
- TPM 2.0 modul, reža za varnostno ključavnico
- Osvetljena SLO tipkovnica, ločena številčnica, HPTouchpad
- Garancija 3 leta (baterija 3 leta, 51Wh, 3 celična Li-Ion)

85B30EA

Cena: **1.049,00 z DDV**

Prenosni računalniki HP

Prenosnik HP EliteBook 840 G10

Z računalnikom HP EliteBook 840 odstranite prepreke za hibridno delo. Ta prenosni računalnik za podjetja in tudi za posameznike ponuja nove konferenčne funkcije, ki jih poganjajo zbirka HP Presence, storilnost in varnost, ki jih je enostavno upravljati v okoljih hibridnega dela.

- **Intel® Core™ i7-1355U Procesor (1.7 - 5.0GHz) 12MB 10C/12T**
- Windows 11 Pro 64 bit, SLO ali ANG
- 35,5 cm (14") WUXGA IPS LED 1920 x 1200, AG, 250 nit, IR
- Integrirana grafična kartica Intel® Iris Xe Graphics
- 16 GB DDR5 5200 MHz (1 x 16 GB), ena prosta reža, do 64GB
- 1 TB PCIe-4x4 2280 NVMe TLC
- 2x USB Type-C (Thunderbolt 4), 2x USB 3.1 G1, 1x HDMI 2.0b
- Kombiniran stereo izhod/mikrofon vhod
- TPM 2.0 modul, bralnik prstnih odtisov
- Osvetljena SLO tipkovnica, Touchpad, pointstick
- Garancija 3 leta (tudi baterija 51 Wh, 3 celična Li-Ion)

819W4EA

Cena: 1.449,00 z DDV

Prenosnik Elite x 360 1040 G10

Prevzemite vodenje in se izkažite z računalnikom 2-v-1, ki optimizira zmogljivost, zvoka in videa glede na to, kje in kako delate. Z ohišjem, ki vsebuje 90 odstotkov recikliranega magnezija, računalnik HP Elite x360 1040 izboljša oblikovanje, prilagodljivost, povezovanje in varnost.

- **Intel® Core™ i7-1355U Procesor (1.7 - 5.0GHz) 12MB 10C/12T**
- Windows 11 Pro 64 bit ali Windows 10 Pro 64 bit, SLO ali ANG
- 35,5 cm (14,0") WUXGA IPS 1920 x 1200, AG, 400 nit, IR, touch
- Integrirana grafična kartica Intel® Iris Xe Graphics
- 16 GB DDR5 4800 MHz 16GB vgrajeni in ni nadgradljiv
- 1 TB PCIe-4x4 2280 NVMe TLC
- 2x USB Type-C (Thunderbolt 4), 2x USB 3.1 G1, 1x HDMI 2.1
- Kombiniran stereo izhod/mikrofon vhod
- TPM 2.0 modul, bralnik prstnih odtisov, čitalec pametnih kartic
- Osvetljena SLO tipkovnica HP Premium, Touchpad
- Garancija 3 leta (tudi baterija 51 Wh, 3 celična Li-Ion)

818V6EA

Cena: 1.949,00 z DDV

Intel, the Intel logo, and Intel Core are trademarks of Intel Corporation or its subsidiaries..

Fotografski Vivo X100 Pro kmalu tudi pri nas

Vivo X100 Pro prihaja v Evropo in po vsej verjetnosti tudi v Slovenijo. Spet se bo pomeril z najboljšimi, tokrat s še bolj izpopolnjenim sklopom kamer, vključno z nadgrajenim teleobjektivom. Vivo se zaveda pomembnosti objektivov v kompaktni obliki pametnih telefonov. Oba telefona, Vivo X100 in Vivo X100 Pro, bosta dobila nadgrajene kamere, vendar bomo v Evropi ugledali samo Pro različico.

Tako kot predhodni model X90 Pro tudi X100 Pro ponuja glavno kamero s 50 megapiksli in velikostjo enega palca, kar je za standarde pametnih telefonov ogromen senzor. Vivo pravi, da je bil nastavljen z "optično natančno kalibracijo" za "dosledno ostrino in kakovost". Tudi telefoto kamera ločljivosti 50 MP modela X100 Pro je dobila nadgradnjo na 4,3-kratno optično povečavo v primerjavi z 2-kratno pri prejšnjem modelu. Opremljena je z novo oznako APO, kar je Zeissova terminologija za objektiv, zasnovan za zmanjšanje kromatske aberacije. Na voljo je tudi plavajoči element objektiva, ki omogoča fotografiranje od blizu s teleobjektivom.

X100 ima bolj običajen 50 MP 1/1,49-palčni senzor glavnega fotoaparata in optični teleobjektiv ločljivosti 64 MP s 3-kratno povečavo. Tu ni plavajočega elementa, vendar so bili objektiv obeh naprav prevlečeni s premazi Zeiss. Oba te-

lefona imata ultraširoko kamero ločljivosti 50 MP ter sekundarni slikovni čip, vendar je pri X100 vgrajen starejši V2, medtem ko je v modelu Pro najnovejši V3, ki omogoča filmski portretni video 4K. X100 in X100 Pro sta zgrajena na MediaTekovem vodilnem čipovju Dimensity 9300. Oba imata enak 6,78-palčen OLED zaslon s frekvenco osveževanja 120 Hz. Zaslužila sta si tudi oceno vodoodpornosti IP68. Vivo X90 Pro je bil aprila na voljo za 1199 evrov. Za Vivo X100 Pro lahko pričakujemo podobno ceno.

Prenosna konzola z odličnim procesorjem AMD

Terrans Force Handle 5 je prenosni igralni računalnik s 7-palčnim zaslonom ločljivosti 1920 x 1080 slikovnih pik, 120-Hz osveževanjem, svetilnosti do 450 nitov in odličnim procesorjem AMD Ryzen 7 7840U z 8 procesorskimi jedri Zen 4 in 12 grafičnimi jedri RDNA 3.

Na papirju deluje zelo podobno kot vse ostale podobne naprave, vključno s konzolo ASUS ROG Ally, ki jo v uredništvu pravkar testiramo. Vendar gre v tem primeru za relativno neznano podjetje, zato se sprašujemo, koliko časa bo proizvajalec sploh nudil podporo. Hkrati je konzola dražja od konzol Steam Deck, ROG Ally in Lenovo Legion, zato tudi iz tega vidika ni ravno najboljši nakup.

Je pa nedvomno močnejša od vseh omenjenih konkurentov. Prvi vtisi ob prebiranju specifikacij so odlični, vendar jih tako kot pri ostalih prenosnih konzolah kvari baterija, ki pri težji obremenitvi zdrži le dobro uro. Če bi igrali samo manj zahtevne 2D igre, bi lahko dosegli dve ali celo tri ure igranja, ampak potem nima smisla imeti tako zmogljive strojne opreme.

Ostale funkcije vključujejo podporo za hitro polnjenje moči 100 W, čitalnik prstnih odtisov s podporo za prijavo v Windows Hello, dva priključka USB-C (40 Gb/s), bralnik kartic microSD,

stereo zvočnike spredaj, 6-osne senzorje gibanja ter podporo za Wi-Fi 6E in Bluetooth 5.

Terrans Force Handle 5 je na voljo v trgovini MiniXPC, kjer lahko vstopni model s 16 GB pomnilnika LPDDR5-6400 in 1 TB PCIe 4.0 NVMe SSD kupite za 1000 ameriških dolarjev ali pa plačate 100 dolarjev več za različico z 32 GB RAM-a in 1 TB prostora za shranjevanje.

Dober pametni prstan za zgolj 36 evrov?

Pametni prstani so industrija, ki še ni čisto zaživila, še posebej ne v Sloveniji. Nikoli pa ne vemo, kdaj se to lahko drastično spremeni. Na tujih trgih lahko opazujemo večje število novih proizvajalcev pametnih prstanov, tudi tistih, ki stanejo le nekaj deset evrov. Prstan M1 je eden izmed teh, ki za malo denarja obljublja veliko.

Na voljo je pri spletnem prodajalcu GeekBuying in po besedah proizvajalca ponuja neprekinjeno merjenje srčnega utripa, merjenje nasičenosti

PRIDOBITE POTRDILO

POSTANITE NADZORNIK!

→ www.postaninadzornik.si

sti krvi s kisikom in intenzivnosti med športnimi dejavnostmi. Pametni prstan M1 omogoča ocenjevanje po aktivnosti prek spremljevalne aplikacije. Vgrajen ima tudi merilnik korakov.

Natančnost meritev pametnega obroča M1 je lahko zelo vprašljiva. Izkušnje uporabnikov, ki so preizkusili kitajske pametne prstane, so nedsledne. Nekateri so zadovoljni, drugi izredno razočarani, večina pa se strinja, da meritve niso na nivoju najboljših. Pametni prstan M1 lahko uporabljate pri plavanju, saj je vodoodporen do 5 ATM. Baterija pametnega prstana zdrži 5 dni, tehta pa 3,5 g.

Neuničljivi Blackview BV9300 Pro z dvema zaslonoma

Novi pametni mobilni telefon Blackview BV9300 Pro je nekaj posebnega. Uporabljamo ga lahko na najbolj zahtevnih terenih, v naravi in povsod tam, kjer obstaja nevarnost, da nam bo telefon padel iz rok. Združljiv je s standardoma IP68 in IP69K, kar pomeni, da je odporen proti padcem, sunkovitim udarcem in hkrati vodoodporen. Poleg tega je telefon BV9300 Pro odporen tudi na ekstremne temperature. Skratka, telefon je zasnovan za trdoživost, grobe terene in nerodne roke. Piko na i pa mu daje še dodaten zaslon na hrbtnišču, ki je namenjen prikazovanju dodatnih informacij, kot je na primer vremenska napoved. Čeprav je v ospredju telefona odpornost, niso v celoti pozabili na zmogljivost. Odlikujejo ga razmeroma povprečen procesor MediaTek Helio G99, osem oziroma 12 gigabajtov sistemskega pomnilnika (do devet gigabajtov navideznega sistemskega pomnilnika), vgrajeni pomnilnik z

256 gigabajti prostora in zmogljiva baterija kapacitete 15.080 miliamper ur, ki zagotavlja dolgo večdnevno delovanje. Telefon ima še zaslon s 17-centimetrsko oziroma 6,7-palčno diagonalo in frekvenco 120 hercev, ki je primerna tudi za predvajanje videoposnetkov.

Mobilni telefon Blackview je za razliko od sorodnih naprav opremljen z nekoliko debelejšim ohišjem. Poleg tega je primeren tudi za zajem osnovnih fotografij. Opremljen je z glavno kamero ločljivosti 64 milijonov slikovnih točk. Za spletne konference pa je na voljo spletna kamera ločljivosti 32 MP. Cena klasične različice BV9300 je okoli 370 evrov, Pro različica bi lahko bila ob izidu dobrih 100 ali 150 evrov dražja.

Prvi računalniški zaslon z zaščito Gorilla Glass

Gorilla Glass je vrsta kaljenega stekla, ki ga je razvila družba Corning. To steklo ima številne prednosti. Odporno je na praske in na poškod-

be. Kljub temu je tudi zelo tanko in lahko. Zaradi vseh teh dejavnikov je steklo Gorilla Glass idealno za uporabo na zaslonih potrošniške elektronike. Pri podjetju Dough, prej poznano kot Eve, pa so šli še korak dlje. Zaščitno steklo Gorilla Glass so vgradili v svoj najnovejši monitor Spectrum One. Ta zagotavlja dobro odpornost na praske in udarce ter na račun manjšega odseva tudi bolj kakovosten prikaz slike.

Zaslon Dough Spectrum One je dober za igranje iger in za bolj zahtevna opravila. Meri 68,6 centimetrov (27 palcev) in ponuja ločljivost 4K (3840 x 2160 slikovnih točk), kar je pričakovano glede na ceno sedmih stotakov. Veliko in široko razmerje zaslona uporabnikom omogoča, da se izgubijo v izjemno širokih pogledih. Hkrati ima hiter odzivni čas prehajanja od sive do sive (GtG)

v eni milisekundi in frekvenco osveževanja 144 sličic na sekundo. Za povezovanje z zunanjimi napravami ima Dough Spectrum One na voljo en priključek DisplayPort 1.4 in dva HDMI 2.1. Poleg tega na njem najdemo še VESA DisplayHDR 1400 vmesnik velikosti 100 x 100 milimetrov. Na voljo je tudi 3,5-milimetrski priključek za slušalke in podpora za video standarda Nvidia G-SYNC in AMD FreeSync Premium Pro.

PREFERENCA

**VAŠE PODJETJE JE USPEŠNO
LE TOLIKO, KOT JE USPEŠNA
VAŠA EKIPA**

Ne izgublajte časa z iskanjem in preverjanjem kandidatov – na razgovor povabite le tistega pravega za vas.

preferenca.si

Za nakup zaslona Dough Spectrum One z zaščitnim steklom Gorilla Glass je na Kitajskem treba odšteti kar preračunanih 735 evrov. Trenutno pa še ni podatka o tem, ali bo novost zašla tudi na druge svetovne trge.

Nubia Z60 Ultra pripravljena na svetovni trg

Čeprav Nubia na mednarodnem trgu pametnih telefonov ni prisotna prav pogosto, občasno predstavi nekaj svojih naprav za globalne kupce. Novi pametni telefon Nubia Z60 Ultra je ena redkih naprav, ki bo na voljo povsod, tudi blizu nas. Posebnost telefona? Poleg odlične zmogljivosti še kamera pod zaslonom in poseben dizajn. V zadnjem času so se vrhunski pametni telefoni držali preprostih in varnih oblik. Vendar pa Z60 Ultra izstopa z edinstveno postavitvijo kamere, ki prikazuje vsak objektiv posebej. Za nekatere bo to preveč kričeče, za druge pa oblika, s katero bodo izstopali v množici. Na Kitajskem bo na voljo tudi posebna različica slovite slike Zvezdnato nebo, ki izgleda fantastično. Škoda, da je ne bomo videli v Evropi.

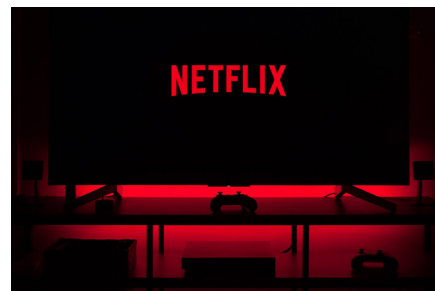
Nubia Z60 Ultra bo opremljena s 6,8-palčnim zaslonom OLED z ločljivostjo 1,5K in frekvenco osveževanja 120 Hz. Zanimivost zaslona je od-

sotnost reže, kar zagotavlja pristno celozaslonsko izkušnjo z vgradnjo pete generacije kamere za selfije v zaslonu. Telefon Nubia Z60 Ultra bo poganjal procesor Snapdragon 8 Gen 3, povezan z veliko 6000 mAh baterijo, ki podpira polnjenje moči 80 W. Po zgledu predhodnika bo opremljen z do 16 GB RAM LPDDR5x in do 1 TB pomnilnika UFS 4.0. Pričakovani operacijski sistem je Android 14, ki temelji na MyOS. Nedavni napovednik je potrdil, da ima naprava stopnjo zaščite IP68, kar pomeni, da je odporna na prah in vodo. Naprava naj bi bila opremljena z glavnim objektivom ločljivosti 50 MP s podporo OIS, 50 MP ultra širokim objektivom in 64 MP periskopsko telekamero OmniVision OV64B. Slednja naj bi omogočala do 3-kratno optično povečavo. Na sprednji strani bi lahko bila naprava opremljena s tipalom ločljivosti 16 MP. Cena se giblje med 650 in 900 €, odvisno od konfiguracije.

Netflix končno objavil statistiko gledanosti

Netflix je v torek, 12. decembra, objavil prvo poročilo "What We Watched" ("Kaj smo gledali"), v katerem so po številu ur gledanja razvrščene skoraj vse njihove serije in filmi v zadnjih šestih mesecih. Netflix bo posodobljena poročila zdaj objavljala vsaki šest mesecev, je sporočilo podjetje. Netflixu že dolgo očitajo pomanjkanje transparentnosti glede priljubljenosti svojih oddaj in filmov. To je povzročilo nekaj nezaupanja v skupnosti ustvarjalcev, je med konferenčnim klicem z novinarji priznal eden od izvršnih direktorjev Ted Sarandos. Ko je Netflix gradil svoje podjetje, so bili podatki o gledanosti skriti očem javnost. Tako je lahko Netflix eksperimentiral, hkrati pa do podatkov ni mogla dostopati niti morebitna konkurenca, je dejal Sarandos.

"To so dejanski podatki, na podlagi katerih sprejemamo poslovne odločitve in s pomočjo kate-

rih vodimo podjetje," pravi Sarandos. "Jaz sem eden od izvršnih direktorjev podjetja, kar pomeni, da ima deljenje negativnih informacij posledice." Netflix ima trenutno skoraj 250 milijonov naročnikov po vsem svetu, kar je precej več od vseh ostalih ponudnikov pretočnih vsebin. Na račun tega je Sarandos dobil dovolj samozavesti, da je lahko prvič odprto spregovoril o statistiki gledanja. Spomnimo, da so igralci in režiserji v protestih na začetku leta kot enega od glavnih faktorjev nezadovoljstva izpostavljali ravno skrivanje podatkov. Poleg vsega se je Netflix še bolj poglobil v oglaševanje, ki pa seveda zahteva podatke. Blagovne znamke oz. potencialni oglaševalci potrebujejo statistiko, da bi lahko ovrednotili svoja vlaganja.

"Verjetno je to več informacij, kot jih potrebuje te, vendar menim, da to vodi v boljše okolje za gledalce, producente, ustvarjalce in medije," dodaja Sarandos. Z 812 milijoni ur gledanja je na prvem mestu seznama v preteklih šestih mesecih prva sezona Netflixovega originalnega akcijskega trilerja "The Night Agent". Najbolj gledan film je postal "The Mother", v katerem lahko spremljamo Jennifer Lopez. Med januarjem in junijem je bilo 55 % gledane vsebine originalne Netflixove, torej filmov in serij, 45 % pa je bilo licenčnih naslovov.

Netflix je v poročilu razkril podatke za nekaj več kot 18.000 naslovov, kar predstavlja 99 % celotne vsebine na platformi in vso vsebino, ki je bila gledana vsaj 50.000 ur.

Do celotnega poročila lahko dostopate na <https://bit.ly/NetflixRN>.

ENQA

Kredit preko spleta v minuti

Xiaomi Black Shark S1 Pro s ChatGPT tudi v Evropi

Septembra je Xiaomijev igralni oddelek Black Shark predstavil niz igralnih pripomočkov, vključno s pametno uro Black Shark S1. Igričarska znamka je zdaj dodala zmogljivejši model, imenovan Black Shark S1 Pro. Ura ima robustno ohišje, ki je vodoodporno po standardu IP68, in je opremljena z glasovnim pomočnikom s podporo za ChatGPT. Black Shark S1 Pro ima 1,43-palčni zaslon AMOLED z ločljivostjo 466 x 466 slikovnih pik, frekvenco osveževanja 60 Hz in največjo svetilnost do 600 nitov. Uporablja operacijski sistem FreeRTOS, kot večina cenovno dostopnejših pametnih ur Xiaomi. Integracija ChatGPT pa omo-

goča pametno inteligentnemu pomočniku, da odgovarja na preproste poizvedbe, ki se po vsej verjetnosti prenašajo med uro in vašim povezanim pametnim telefonom.

Ura S1 Pro omogoča klicanje prek povezave Bluetooth, spremljanje srčnega utripa in kisika v krvi ter ima vgrajen NFC. Ura lahko spremlja tudi več kot 100 športnih načinov, Black Shark pa navaja 15-dnevno življenjsko dobo baterije ob običajni uporabi. Ura Black Shark S1 Pro je na voljo v črni in modri barvi, na spletni strani podjetja Black Shark pa je na voljo za okoli 70 evrov.

Radeon RX 7600M XT: draga, a zanimiva za gamerje

Čeprav so kompaktni in prenosni igralni računalniki trenutno v modi, imajo več težav: to sta cena in zmogljivost, ki se ne moreta primerjati s klasičnimi računalniki. Takšne naprave zaradi prostorskih omejitev na primer ne morejo imeti zmogljivih grafičnih kartic. Kljub temu lahko uporabniki izkoristijo sodobne vmesnike, kot sta USB4 in OCuLink, in tako znatno povečajo zmogljivost 3D. Eden od načinov je uporaba ohišij eGPU, v katera je mogoče vgraditi celo običajne

namizne grafične kartice. Podjetje GPD je svoj model G1 opretilo z grafično kartico AMD Radeon RX 7600M XT, ki je po specifikacijah zelo podobna modelu Radeon RX 7600. Zaradi manjše porabe energije pa vseeno ni za pričakovati, da bo zagotavljala popolnoma enako raven zmogljivosti kot namizna različica. GPD G1 ima dve težavi. Nakup vas bo stal 700 evrov, hkrati pa je pri visoki obremenitvi zelo glasna. Na voljo je poseben "Tih" profil v BIOS-u, vendar se s tem po drugi strani omeji zmogljivost grafične kartice. Nedvomno je to svojevrstna rešitev za kompaktne računalnike, ni pa rešitev, ki bi ustrezala ravno vsakemu ljubitelju iger.

Tablica Xiaomi Pad 7 Pro tudi za evropski trg?

Pred tedni smo dobili prve podatke žvižgačev o tabličnem računalniku Xiaomi Pad 7 Pro, ki naj bi

VESEL BOŽIČ IN VARNO NOVO LETO 2024 VAM ŽELI HIKVISION

adriatic-malta@hikvision.com

HIKVISION

prišel na trg naslednje leto, predvidoma proti koncu pomladi. Nova naprava naj bi bila v razvoju pod kodnim imenom Sheng in številko modela N81A. Glede na podatke, ki so "ušli", je opremljena z 10-palčnim zaslonom LCD podjetja Tianma. Če so te informacije pravilne, bi bil zaslon naprave Pad 7 Pro nekoliko manjši od zaslona 11-palčne naprave Pad 6 Pro. Posledica tega bi bile verjetno tudi nekoliko bolj kompaktne dimenzije, saj rob zaslona verjetno ne bo debelejši, temveč tanjši od predhodnice. Vir navaja, da je ločljivost zaslona 1480 x 2367, kar bi bilo prav tako manj kot pri trenutnem modelu, frekvenca osveževanja pa je 144 Hz. Omenja se procesor Snapdragon 8 Gen 2, ki obljublja več zmogljivosti kot Snapdragon 8+ Gen 1 iz šeste generacije in bi bil tako ena od nadgradenj. Na zadnji strani naj bi bili nameščeni štirje stereo zvočniki ter dvojna kamera – širokokotna in globinska. Več podrobnosti o kamerah še ni znanih. Ni presenetljivo, da bo kot operacijski sistem uporabljen novi HyperOS, ki temelji na operacijskem sistemu Android 14. Nova tablica Xiaomi Pad 7 Pro naj bi bila predstavljena skupaj s prihajajočim paradnim konjem Xiaomi 14 Ultra. Po vsej verjetnosti v Evropi ne bomo dobili Pro različice, ampak samo klasično tablico Xiaomi Pad 7.

Rekordna prodaja igralne konzole PlayStation 5

Ljubitelji iger so novembra leta 2020 dočakali prihod ene izmed najbolj pričakovanih igralnih konzol vseh časov. Govora je seveda o konzoli Sony PlayStation 5, po kateri je od samega začetka prodaje povpraševanje ogromno. Ljubiteljem konzolnih iger sta bili sprva na voljo dve različici, in sicer klasična PlayStation 5 ter PlayStation 5 Digital Edition, ki ne razpolaga z optičnim pogonom. Nedavno pa se jima je pridružila še tanjša različica novosti, ki jo je mogoče kupiti v ZDA. Zato ne

preseneča, da je podjetje Sony zabeležilo rekordno prodajo igralnih konzol PlayStation 5. Trgovcem jih je namreč skupaj doslej uspelo prodati več kot 50 milijonov. Samo med januarjem in marcem letos je računalniški gigant prodal 6,3 milijonov konzol PlayStation 5. V enakem obdobju

lani pa je podjetju Sony uspelo prodati le dva milijona priljubljenih igralnih konzol. S tem so presegli prodajo PlayStationa 4.

Povpraševanje po igralni konzoli PlayStation 5 bi se lahko kmalu še povečalo, saj naj bi kmalu ugledali zmogljivejšo igralno konzolo PlayStation 5 Pro. Novost naj bi imela za kar 2,5-krat večjo zmogljivost pri senčenju vsebin med igranjem računalniških iger v primerjavi z obstoječo različico.

Podjetje Sony igralno konzolo PlayStation 5 Pro pripravlja pod razvojno oznako »Trinity«. Glede na najnovejše govorice naj bi bila novost nared za prodajo med božično-novoletnimi prazniki leta 2024. Prvi primerki naj bi bili sicer nared za preizkušanje že kmalu. Sony namreč razvija težko pričakovano igralno konzolo že vse od začetka leta 2022.

Glavni adut nove konzole PlayStation 5 Pro bo seveda procesor. Šlo bo za procesor AMD, opremljen z osmimi posebnimi procesorskimi jedri Zen 2 in grafično kartico RDNA 3 s kar 30 aktivnimi grafičnimi sredicami in 16 gigabajti grafičnega pomnilnika GDDR5. Procesor bo zagotovo kos tudi najzahtevnejšim nalogam, saj naj bi pri polni obremenitvi lahko dosegel frekvenco delovanja do štirih gigahercov. Procesor običajne konzole PlayStation 5 pa doseže do največ 3,5 gigaherca.

Zato ne preseneča, da naj bi bila grafična zmogljivost igralne konzole PlayStation 5 Pro primerljiva celo z grafično kartico AMD Radeon RX 7800 XT. To pomeni, da bo grafična zmogljivost novosti skoraj dvakrat večja v primerjavi z zdajšnjo igrano konzolo PlayStation 5. Ta naj bi bila zmožna poganjati konzolne igre tako v ločljivosti 4K kot 8K s tehnologijo ray-tracing. Igranje v najvišji ločljivosti pa bo seveda potekalo pri nižjih grafičnih nastavitvah.

MOČ DIHANJA

24 urni vodnik za preobrazbo življenja
z zavestnim dihanjem

JANEZ HUDOVERNIK

S predgovorom Patricke McKeown, avtorja knjige The Oxygen Advantage
in doc. dr. Milana Hosta, ustanovitelja Dihalnice

MOČ DIHANJA

24 urni vodnik za preobrazbo življenja
z zavestnim dihanjem

Odkrijte ključ do globlje povezave s seboj skozi zavestno dihanje

- Dvignite energijo • Obvladajte stres • Okrepite zdravje
- Izboljšajte spanec • Živite in ljubite polno

Avtor: Janez Hudovernik

Predgovor: Patrick McKeown in dr. Milan Hosta

Cena: 29.90 € (DDV je vključen)

V vseh bolj založenih knjigarnah ali na spletu:

Kdaj se bodo Google Podkasti dokončno poslovili?

Google je že septembra letos naznanil, da se njihova storitev Google Podkasti počasi posklavlja. Takrat se je morda zdelo, da vseeno ostaja upanje, da aplikacija preživi, vendar je zdaj dokončno jasno, da temu ne bo tako. Znan je datum, ko Google Podkasti resnično ne bodo več na voljo. Uporabniki jih bodo lahko uporabljali še do konca marca prihodnje leto, kar pomeni, da z aprilom aplikacija za vedno zapira svoja vrata.

Google pravi, da lahko vsi naročniki na podkaste v aplikaciji Google Podkasti svoje naročnine prenesete na YouTube Music, in sicer do julija 2024. Svoje naročnine in podatke pa lahko prenesete

tudi na druge aplikacije, ki podpirajo OPML. Storitve Google Podkasti je zaživel leta 2016. Šlo je za nadaljevanje takratnih aplikacij Google Listen in Google Play Music Podcasts, ki sta bili ukinjeni leta 2012 in 2020. Letos se je Google odločil, da podkaste preseli v aplikacijo YouTube Music. Tukaj lahko, tako kot glasbo, podkaste poslušamo v zvočni ali video obliki, "online" in "offline".

Xiaomi Redmi 13C: poceni, a zmogljiv

Podjetje Xiaomi je uradno napovedalo Redmi 13C, namenjen svetovnemu trgu. To je dejansko začetek izdaje novih telefonov Android nižjega razreda. Očitno je, da so se odločili začeti čisto na dnu cenovne lestvice in se počasi vzpenjati. Novost je namreč dovolj zmogljiva tudi za nekoliko zahtevnejša opravila.

Xiaomi Redmi 13C ni velika nadgradnja svojega predhodnika Xiaomi 12C. So pa v njem vseeno prisotne nekatere spremembe, ki bi lahko izboljšale uporabniško izkušnjo. Med izboljšavami nov pametni telefon prinaša boljšo konfiguracijo kamer, hitrost polnjenja, povezanost in zaslon. Splošno gledano je Redmi 13C precej podoben telefonu POCO C65. Tako kot C65 in Red-

mi 12C, je novi telefon Redmi opremljen z 12-nm procesorjem Helio G85. Vendar je Redmi 13C za razliko od telefona POCO C65 opremljen s 4 GB, 6 GB ali 8 GB RAM-a. POCO C65 je na voljo samo s 6 GB in 8 GB RAM-a.

Kar se tiče prostora za shranjevanje, je Redmi 13C na voljo s 128 GB in 256 GB vgrajenega eMMC 5.1 pomnilnika. Na žalost v tem razredu Redmi še ni naredil prehoda na standard UFS, ki bi občutno pohitril dogajanje v telefonu. To je enaka konfiguracija shranjevanja kot pri POCO C65, vendar boljša kot pri Redmiju 12C. Poleg tega bo Redmi 13C imel 90-Hz zaslon, kar pomeni gladko vizualno izkušnjo – pod pogojem, da bo procesor uspel zagotoviti dovolj zmogljivosti. Redmi 13C ima na zadnji strani glavno kamero ločljivosti 50 MP. Ta senzor spremlja makro senzor ločljivosti 2 MP, kar je konkretno izboljša-

Srečno novo leto!

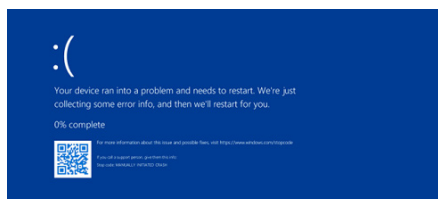
Prijazen nasmeh,
topel objem in
neskončne priložnosti.

nje v primerjavi s senzorjem globine ločljivosti 0,08 MP, ki se nahaja v 12C. Spredaj ima telefon selfie kamero ločljivosti 8 MP. Poleg tega ima Redmi 13C USB-C priključek, podobno kot Poco C65. Za primerjavo: 12C je imel zastarel mikro USB priključek. Baterija velikosti 5000 mAh se lahko polni z močjo 18 W v žičnem načinu, kar je izboljšanje v primerjavi z 10-vatno polnilno zmogljivostjo pri Redmi 12C.

Novi Redmi 13C je pričakovano poceni. V Xiaomi trgovini ga lahko dobite za 119 evrov.

Modri zaslon smrti kmalu tudi za Linux?

Linux dobiva svojo različico modrega zaslona smrti (BSOD). Phoronix poroča, da je najnovejša izdaja sistema systemd za Linux opremljena s storitvijo systemd-bsod, ki lahko v distribucijah Linuxa ustvari celozaslonsko sporočilo o napaki. Podobno kot je modri zaslon smrti nastal v operacijskem sistemu Windows, se bo različica v sistemu Linux uporabljala kot orodje za beleženje napak v nujnih primerih. Če se sistem Linux ne bo zagnal, bo ustvaril celozaslonsko sporočilo, ki bo prikazalo kodo QR, s katero bo mogoče pridobiti več informacij o tem, kaj je vzrok težave pri zagonu. To naj bi bilo dodano kot del projekta Outreachy – skupine, ki ljudem zagotavlja pripravništvo za delo na odprtokodnih orodjih. Funkcija

systemd-bsod je še vedno eksperimentalna in na seznamu sprememb na GitHubu je zapisano, da se lahko še spremeni, vendar je systemd osrednji del večine distribucij Linuxa, vključno z Ubuntujem, Fedoro, Debianom in Red Hatom. Zato je verjetno, da se bo ta funkcija BSOD pojavila v številnih distribucijah Linuxa v letu 2024.

Igričarski krmilnik za osebe s posebnimi potrebami

Sony je v sodelovanju s strokovnjaki za dostopnost izdal krmilnik za PlayStation 5 za igralce s posebnimi potrebami. Access Controller je "zelo prilagodljiv komplet" različnih gumbov, sprožilcev in paličic, ki igralcem omogoča, da si ustvarijo nastavitve, ki ustrezajo njihovim potrebam. Podobna rešitev, Microsoftov Adaptive Controller, ki ga je mogoče uporabljati na konzolah Xbox in osebnih računalnikih, je na trgu od leta 2018. To pa je prva tovrstna naprava, ki jo je Sony zasnoval posebej za PS5. "Naša zamisel je bila, da jo odpakirate in jo lahko takoj začnete uporabljati kot krmilnik za PlayStation," je za BBC povedal Alvin Daniel, višji vodja tehničnega programa pri družbi Sony Interactive Entertainment. "Če vam to ustreza in je uporaba udobna, vam ni treba ku-

povati dodatkov in gumbov drugih proizvajalcev ter vse skupaj povezovati s kablji." Toda oblikovanje izdelkov za dostopnost je obsežna naloga, saj je okvara vsake invalidne osebe edinstvena, tehnologija iger pa se nenehno razvija. Sony se namerava te težave lotiti s prilagajanjem, tako da lahko vsaka oseba rešitev prilagodi svojim individualnim zahtevam. Daniel je dejal, da se je podjetje povezalo s strokovnjaki za dostopnost AbleGamers iz ZDA, da bi našlo pravi način za rešitev tega izziva. "Ko so za različne igralce oblikovali njim lastne rešitve po meri, so neizogibno poskušali rešiti tri težave – palčke, pritiskanje gumbov ali držanje krmilnika."

Posebna kartica GeForce RTX 4090 D samo za Kitajsko

Odnosi med Združenimi državami Amerike in Kitajsko se še niso povsem umirili. Priljubljeni kitajski proizvajalci elektronske opreme imajo namreč še vedno težave pri poslovanju tako z ameriškimi podjetji kot tudi drugimi večjimi podjetji po svetu. Tovrstne omejitve pa seveda čutijo tudi uporabniki osebnih računalnikov, še posebej ljubitelji računalniških iger. Podjetje Nvidia je nedavno dobilo prepoved prodaje grafične kartice GeForce RTX 4090 na kitajskem trgu. Ker pa gre vseeno za ogromen trg, so se pri računalniškemu gigantu odločili, da bodo za kitajske ljubitelje iger pripravili posebno različico trenutno najzmogljivejše grafične kartice za igre. Glede na najnovejšo informacijo o specifikacijah naj bi imela kartica NVIDIA GeForce RTX 4090 D okrnjeno različico grafičnega procesorja Ada Lovelace, ki je v modelu RTX 4090. Ta različica je

PROSTA DELOVNA MESTA NA MOJEDELO.COM

**SAMOSTOJNI STROKOVNI
SODELAVEC V ODSEKU
ZAGOTAVLJANJA KAKOVOSTI
IN IT ARHITEKTURE**

Nova KBM d. d.
M/Ž

**RAZVIJALEC
PROGRAMSKE
OPREME V ENOTI
IT ARHITEKTURA**

UniCredit Banka Slovenija d.d.
M/Ž

KOLEKTOR

**PROJEKTI INŽENIR
IT/OT NA PODROČJU
UVEDBE IN VZDRŽEVANJA
PROGRAMSKIH REŠITEV
V INDUSTRIJI**

Kolektor Sisteh d.o.o.
M/Ž

ATAMA

**FIRMWARE
RAZVOJNI INŽENIR**

Atama agencija za
zaposlovanje, d.o.o.
M/Ž

Adecco

**SODELAVEC V SLUŽBI
"HELP DESK"**

ADECCO H.R. d.o.o.
M/Ž

ETREL

**RAZVIJALEC
INTEGRACIJSKIH
VMESNIKOV ZA ETREL
POLNILNO OPREMO**

Etrel d.o.o.
M/Ž

**UREDITE SI KARIERNI PROFIL
IN SE PREDSTAVITE VEČ KOT 26.000 PODJETJEM**

Kvaliteten CV je za delodajalca ključen faktor pri izbiranju primerne kandidata.

Ustvarite svoj CV s pomočjo MojeDelo.com vmesnika, ki vam bo pomagal pripraviti profesionalen in kvalitetno izdelan življenjepis.

označena kot SKU AD102-250-A1 in naj bi ponujala manjše število jeder, da bi ostala znotraj zahtev TPP (Total Processing Performance), ki jih je določila ameriška vlada, in da bi bila skladna z najnovejšimi izvoznimi pravili. Grafična kartica NVIDIA GeForce RTX 4090 D naj bi imela osnovno frekvenco 2280 MHz, kar je 45 MHz več od modela RTX 4090, največja frekvenca pa je ocenjena na enaki 2520 MHz. Kartica bo verjetno ohranila 24 GB pomnilnika GDDR6X z več kot 1 TB/s pasovne širine in TGP več kot 400 W. Ameriško ministrstvo za trgovino in sekretarka Gina Raimondo sta nedavno zavzela blago stališče do kitajskih omejitev čipov za umetno inteligenco in izjavila, da mora NVIDIA prodajati čipe na Kitajsko, saj se ti uporabljajo tudi za komercialne aplikacije, kot so igre. Cena naj bi bila podobna kot pri klasični RTX 4090, in sicer okoli 1800 evrov.

Red Magic 9 Pro z ultimativno gaming izkušnjo

Black Shark, ASUS ROG, Red Magic so blagovne znamke, ki jih povezujemo z gaming telefoni. Pred kratkim je Red Magic na Kitajskem predstavil najnovejši Red Magic 9 Pro, ki pa je od 18. decembra na voljo tudi v Evropi. Na voljo je tudi Plus različica, za katero pa nimamo informacij, ali bo na voljo pri nas. Ena od izstopajočih značilnosti pametnega telefona je njegov ploščati zaslon brez zarez. Namesto tega se ponaša z vrhunsko sprednjo kamero pod zaslonom (pete generacije) ločljivosti 16 MP. Zaslon AMOLED je velik 6,8 palca in ima ločljivost 2480 x 1160 slikovnih pik. S svetlostjo 1600 nitov lahko uporabniki pričakujejo živahne slike in brezskrbno igranje na močan sončen dan. Poleg tega zaslon ponuja frekvenco prilagajanja PWM 2160 Hz za udobnejše brskanje in manj utrujene oči. RedMagic 9 Pro poganja zmogljiv procesor Qualcomm Snapdragon 8 Gen 3. Ta procesor zagotavlja izjemno zmogljivost, k čemur pripomore napreden hladilni sistem z veliko parno komoro in aktivnim ventilatorjem. Pametni telefon je dosegel impresiven rezultat – 2,291 milijona točk v sintetičnem testu AnTuTu, s čimer je postavil nov zmogljivostni rekord.

Red Magic 9 Pro ima veliko baterijo kapacitete 6500 mAh, ki podpira 80-W polnjenje, Red Magic 9 Pro+ pa baterijo s 5500 mAh in podporo za 165-W polnjenje. Telefon se popolnoma napolni v samo 35 minutah. Medtem ko model Pro+ to stori v samo 16 minutah. Oba modela podpirata USB 3.2 Gen 2 in se ponašata s stereo zvočniki, zmogljivim vibracijskim motorjem, 3,5 mm priključki za slušalke, čipi NFC in oddajniki IR. Kar za-

deva zmogljivosti kamere, je glavna kamera sestavljena iz treh modulov. V teh moduli so nameščeni senzorji z ločljivostjo 50 MP z OIS, še enkrat 50 MP (opremljen z ultra širokokotnim objektivom) in 2 MP (namenjen makro fotografiji). Cena trenutno najzmogljivejšega gaming telefona se giblje okoli 700 evrov, odvisno od konfiguracije.

Asus Zenbook 14 OLED: trenutno eden boljših prenosnikov

Ste gamer, programer, kreativec, inženir ali arhitekt, ki pri svojem delu ali zabavi potrebuje »neskončno« strojnih virov? Vaše zahteve in potre-

be so visoke, zato je razumljivo, da boste iskali v zgornjem cenovnem razredu. Cena za vas ni ovira, kar je dobro, saj boste za prenosnik Asus Zenbook 14 OLED morali odšteti precej denarja, bolj natančno kar 1399 evrov.

Novi Asus Zenbook 14 OLED tehta samo 1,2 kilograma, okoli pasu pa meri zgolj 1,49 centimetra, poleg tega pa ima fenomenalen zaslon in odlično kakovost izdelave, zato upravičeno šteje za enega najboljših prenosnikov na svetu. Piko na i pa daje še zaslon s 14-palčno diagonalo, ločljivostjo 3K, frekvenco osveževanja 120 hercev in polno podporo za standard Dolby Vision.

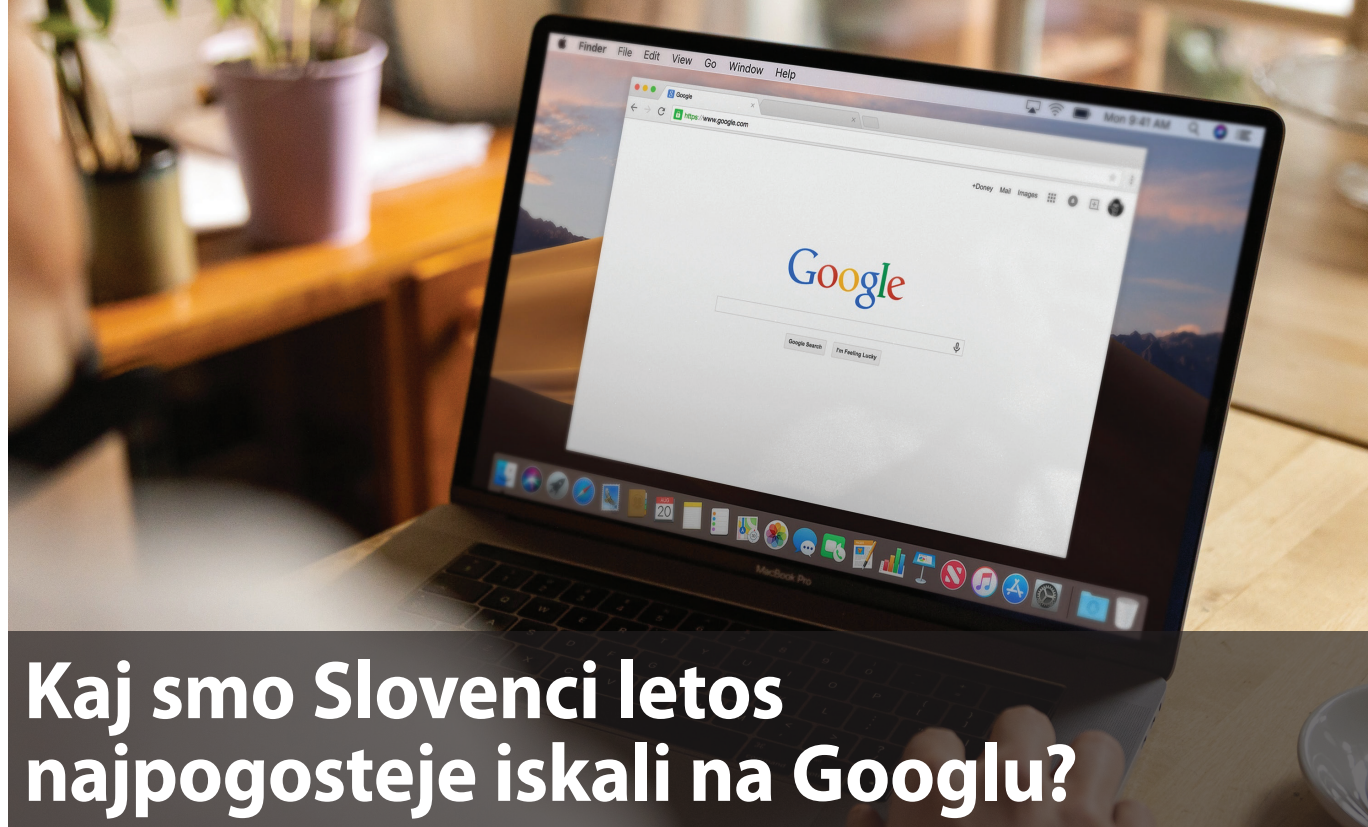
Novost se ponaša tudi z zelo zmogljivo strojno opremo, ki obsega Intelov procesor Intel Core Ultra 7, 16 gigabajtov hitrega sistemkega pomnilnika, pogon Solid State kapacitete enega terabajta in hitro brezžično povezavo Wi-Fi 6E. Poleg tega je na voljo še kakovostna spletna kamera ločljivosti FHD in bogata paleta priključkov, kot so Thunderbolt 4, USB 3.2 in HDMI 2.1.

Novi Asus Zenbook 14 OLED bo v Evropi na voljo do konca leta. Kot že omenjeno, novost ne bo ravno poceni. Računalnik, opremljen s procesorjem Intel Core Ultra 7, sistemskim pomnilnikom kapacitete 16 gigabajtov, terabajtnim pogonom Solid State in vgrajeno grafično kartico Intel Arc, bo na evropskem trgu naprodaj za 1399 evrov.

Naj bo prihajajoče leto kot dobro pivo -
očarljivo, vrhunskega doživetja
ter slastnega okusa.

Srečno novo leto vam želi Pivovarna Vizir!

»Minister za zdravje opozarja: Uživanje alkohola lahko škoduje zdravju!«

Kaj smo Slovenci letos najpogosteje iskali na Googlu?

GOOGLE VSAKO LETO OBJAVI BESEDE, KI SO JIH UPORABNIKI NAJPOGOSTEJE ISKALI. ZA NAS JE SEVEDA NAJBOLJ ZANIMIVO, KATERE BESEDE SO LETOS NA VRHU ISKANJ V SLOVENIJI.

Ob zaključku leta nam Google že tradicionalno postreže z "Letom v iskanju". Tokrat so na vrsti iskanja v Google Trendih, ki so najbolj zaznamovala leto 2023. Rezultati vključujejo podatke o iskanjih v Googlu v Sloveniji ter že tradicionalno ponujajo pregled nad zanimanji Slovencev v spletu.

Katere stvari, osebe in koncerte smo največkrat iskali v Googlu v iztekajočem se letu 2023? Katera knjiga je bila najbolj iskana v zadnjih 12 mesecih? Kateri film je najbolj pritegnil pozornost ljudi? Zanimiva vprašanja, ki vsako leto ponudijo pričakovane, nepričakovane in presenetljive odgovore.

ZNANE OSEBNOSTI IN KONCERTI

Najbolj iskana oseba v Googlu v preteklem letu je bil radijski in televizijski voditelj, satirik in opo-

našalec Sašo Hribar, ki je tudi najbolj priljubljeno Google iskanje v letu 2023. Sledi mu Tina Gaber, partnerka predsednika vlade Roberta Goloba, na tretjem mestu pa je najuspešnejša rock pevka vseh časov Tina Turner.

Da so leto 2023 zaznamovali koncerti, dokazuje tudi drugo najbolj iskano geslo v letošnjem letu – Best FM. Najbolj iskani koncerti letošnjega leta so bili med drugim tudi koncert Halida Bešlića, Severine, Siddharte in koncert Stopimo SKUPAJ za Urbana.

CENE, KNJIGE, FILMI IN NEKAJ PRESENEČENJ

Med priljubljenimi Google iskanji Slovencev leta 2023 so tudi cene, knjige in filmi. Med cenami je na prvem mestu splošna primerjava cen, na drugem in tretjem mestu pa so

cene goriv in vinjete. Knjige, ki smo jih v Sloveniji največkrat poiskali v iskalniku Google, so knjiga Nine Osenar Kontrec, Klemna Selakoviča in Martina Goloba. Medtem ko je med najbolj priljubljenimi filmi na prvem mestu Oppenheimer, biografski triler iz leta 2023, ki ga je napisal in režiral Christopher Nolan, mu sledijo Barbie, najuspešnejši film studia Warner Bros, nato romantična komedija Nekaj sladkega, pa film režiserja Alejandra Monteverdeja Zvok svobode in nape- ti kriminalni triler Zlom.

Pogled na najbolj iskana vprašanja, ki se začnejo z vprašalnico »kako«, se letos odmiha od pandemije koronavirusa in se osredotoča na bolj splošna iskanja. Slovence je v letu 2023 tako najbolj zanimalo: kako preveriti veljavnost vinjete, kako je padlo drevo in kako diha ligenj.

TRADICIONALNO SREČANJE

7 ključnih novosti po 1. 1. 2024
- najnovejše o sprejetih in napovedanih novostih v 2024 na davčno-računovodskem področju

23. januar 2024, ONLINE ali Radisson Blu Plaza, Ljubljana

WWW.CENTERZAIZOBRAZEVANJE.SI

VERLAG DASHÖFER
Z vami že 20 let!

NAJPOPOLNEJŠI

ARDUINO KIT za nadebudne programerje

VSEBUJE:

- displeje (LED, LCD, matrični)
- motorje (servo, koračne, DC)
- IR oddajnik in sprejemnik
- VF oddajnik in sprejemnik
- drobni material

AX ELEKTRONIKA

ODKRIVANJE NAJBOLJ ISKANIH TRENDOV VSEH ČASOV

Google je letos praznoval 25. rojstni dan – ta jubilej obeležujemo tako, da se oziramo nazaj na trende, ki so v preteklih letih vzbudili skupinsko radovednost. 25 let gugljanja nam daje veliko materiala za raziskovanje, vključno s skoraj dvema desetletjema podatkov o trendih. Ljudi po vsem svetu pogosto navdihujejo isti trenutki in iščejo iste odgovore.

Nogomet, najbolj iskan šport na svetu, in Cristiano Ronaldo, najbolj iskani športnik, dokazujeta ljubezen do igre, ki presega meje. Status Taylor Swift kot najbolj iskane skladateljice poudarja globoko povezanost, ki jo ljudje čutijo z njeno

Najbolj priljubljena splošna iskanja v Sloveniji:

1. Sašo Hribar
2. BestFM
3. Tina Gaber
4. Tina Turner
5. Oppenheimer

Najbolj iskane cene:

1. Primerjaj cene
2. Nove cene goriv
3. Cena vinjet
4. Nove cene cigaret
5. Cena goriva na Hrvaškem

Najbolj iskani koncerti:

1. Best FM
2. Halid Bešlić
3. Severina
4. Siddharta
5. Stopimo skUPAJ za Urbana

LETO 2023 V ISKANJU (SLOVENIJA):

Najbolj iskane knjige:

1. Knjiga Nine Osenar Kontrec
2. Knjiga Klemna Selakoviča
3. Knjiga Martina Goloba
4. Knjiga Matthewa Perryja
5. Henryjeva knjiga

Najbolj iskani filmi:

1. Oppenheimer
2. Barbie
3. Nekaj sladkega
4. Zvok svobode
5. Zlom

Najbolj iskana vprašanja »kako«:

1. Kako preveriti veljavnost vinjete
2. Kako je padlo drevo
3. Kako diha ligenj
4. Kako porabiti beljake
5. Kako znižati pritisk

glasbo in posledično med seboj. Skupno človečnost vidimo tudi v najbolj iskani poizvedbi "kako pomagati": kako pomagati ljudem. In

čustvenček srček, najbolj iskan čustvenček, ki razkriva še eno univerzalno temo – našo skupno potrebo po ljubezni in razumevanju.

17. Mednarodni HO.RE.CA. strokovni

SEJMI *okusov*

31. 1. – 3. 2. 2024

LJUBLJANA, Gospodarsko razstavišče

GAST EXPO

SLADOLED
G E L A T O

Vino

www.gast.si

Gastronomija, Pijača, Kava, Slaščičarstvo, Pekarstvo, Gostinsko - Hotelska oprema & Sladoled & Vino & Pivo

Zakaj ima Apple prepoved uvoza pametnih ur v ZDA

BREZ SKRBI, V EVROPI BOMO ŠE VEDNO LAHKO KUPOVALI NAJNOVEJŠE APPLE PAMETNE URE. BLOKADA VELJA SAMO ZA ZDRUŽENE DRŽAVE AMERIKE. KAJ SE DOGAJA ONKRAJ LUŽE?

Zdravstveni delavci ste zagotovo že slišali za podjetje Masimo, znanega proizvajalca medicinskih pripomočkov. V začetku leta je ameriška komisija za mednarodno trgovino (ITC) odločila, da je Apple kršil dva njhova patenta za merjenje nasičenosti krvi s kisikom (SpO2). Od 26. decembra ima Apple prepoved uvoza pametnih ur Apple Watch Series 9 in Ultra 2 v Združene države Amerike. Naj spomnimo, da Apple svoje naprave proizvaja na Kitajskem in v Indiji. Šele nato jih nato uvozijo na ostale trge, vključno z ZDA.

Razsodba zoper tehnološkega velikana je prava redkost. Običajno se pri tovrstnih primerih obe strani dogovorita izven sodišča, vendar je v tem primeru Apple potegnil kratko.

V času pisanja članka, ravno pred božičem, je malo verjetno, da bi Apple uspel zaobiti to blokado ali skleniti dogovor s podjetjem Masimo. Tudi Appleova odločitev, da iz svoje spletne trgovine umakne omenjene pametne ure, ne pomeni nič dobrega.

»Mislim, da je Apple pravilno ocenil svoj položaj in se pripravlja na najhujše,« pravi Ben Levi,

partner v odvetniški pisarni Levi Snotherly & Schaumberg, ki ima izkušnje z reševanjem sporov pri ITC.

Zmaga proti kateremukoli tehnološkemu velikanu je nekaj neverjetnega, še posebej s tako oprijemljivimi posledicami. Finančna kazen bi bila po vsej verjetnosti za Apple bolj sprejemljiva odločitev.

KAKO JE PRIŠLO DO BLOKADE UVOZA APPLOVIH PAMETNIH UR?

Ta prepoved je posledica dolgotrajnega patentnega spora med Applom in proizvajalcem medicinskih pripomočkov Masimo. Ta je znan po svoji tehnologiji pulzne oksimetrije, ki se v svetu nosljivih naprav običajno imenuje SpO2 ali nasičenost krvi s kisikom. Podjetje trdi, da Apple to patentirano tehnologijo uporablja brez dovoljenja.

Zgodba se je začela pred približno 10 leti, ko je Apple navezal stik z družbo Masimo glede morebitnega partnerstva v zvezi s funkcijami kisika v krvi na svojih nosljivih napravah. Kmalu zatem

naj bi Apple snubil več inženirjev podjetja Masimo in njihovega vodjo zdravstvenega oddelka. Nato pa je jeseni 2020 Apple izdal uro Apple Watch Series 6 – svojo prvo uro Apple Watch, ki je imela senzor SpO2 za merjenje ravni nasičenosti krvi s kisikom.

BLOKADA VELJA ZA URE APPLE WATCH 9 IN ULTRA 2

Pričakovano podjetje Masimo tega ni sprejelo odprtih rok. Vložilo je tožbo, v kateri je Apple obtožilo kraje poslovnih skrivnosti in kršitve 10 patentov. Kot običajno se je postopek zavlekel, zato je Masimo moral vložiti ločeno tožbo pri ITC. Apple je vrnil udarec in lansko leto sprožil povračilno tožbo zoper podjetje Masimo, češ da je njihova medicinska ura Masimo W1 klon ure Apple Watch. Ta pink-ponk je prekinil ITC, ki je januarja letos stopil v bran podjetju Masimo.

Oktobra so izdali prepoved uvoza ur Apple Watch, pred kratkim pa je poteklo 60-dnevno obdobje, v katerem lahko trgovinski predstavnik ZDA ali predsednik Joe Biden vložita veto na prepo-

ved. Od 26. decembra je tako začela veljati prepoved uvoza Apple ur v ZDA.

Verjetnost, da se bo veto zgodil, je zelo majhna, vsaj sodeč po podobnih preteklih primerih. Vseeno pa malo upanja ostaja. Leta 2013 je takratni predsednik Barack Obama vložil veto na prepoved uvoza telefonov iPhone. Če se spomnite, je bil Apple v sporu s Samsungom glede uporabe njihovih patentov za mobilne podatke. V prid Appleja je takrat govorilo dejstvo, da so tisti patenti veljali za standardne in ključne za uporabo. Po vsej verjetnosti pa ZDA prav tako niso želele, da Samsung pridobi konkurenčno prednost.

KAJ SE BO ZGODILO SEDAJ?

Apple ure predstavljajo 30 % svetovnega trga pametnih ur in 17 milijard prometa podjetja. Apple je zagotovo vpoklical vso svojo pravno konjenico, ki bo čez praznike poskušala najti najboljšo rešitev za nadaljnjo prodajo pametnih ur v ZDA.

Pritožba je najverjetnejša možnost, vendar dolgotrajna. Tovrstni postopki se lahko zavlečejo krepko čez eno leto. Predolgo za Apple in njegove uporabnike v ZDA. Druga možnost je začasna prekinitev prepovedi uvoza, vendar mora Apple v tem primeru dokazati, da jim prepoved uvoza predstavlja nepopravljivo škodo oziroma škodo, ki bi lahko podjetje spravila v bankrot. Ker njihov obstoj ni odvisen od prodaje ur Apple Watch, se začasna prekinitev po vsej verjetnosti ne bo zgodila. Še posebej, ker bodo pametne ure lahko še naprej prodajali na drugih trgih, vključno s slovenskim.

Prepoved pa ne velja za uro Apple Watch SE, ker možnosti merjenja nasičenosti krvi s kisikom nima. Apple bi kot eno izmed rešitev lahko pripravil programsko posodobitev in tako onesposobil funkcijo SPO2 v urah Apple Watch 9 in Ultra 2. To je v tem trenutku morda najcenejša in najhitrejša možnost. Medtem pa so v Masimu razkrili, da Apple ni ukradel njihovih algoritmov, temveč zasnovo senzorja. Če ga bo želel še naprej uporabljati, bo moral spremeniti dizajn senzorja.

APPLE IMA VEČ MOŽNOSTI: IZKLOPI SENZOR, GA PREOBLIKUJE ALI SKLENE LICENČNI DOGOVOR

»S pravnega vidika mora biti vsaka sprememba, ki jo Apple izvede, dovolj pomembna, da se izogne patentu, in ne sme biti tako imenovana 'barvna' razlika. Manjše spremembe ne bodo zadostovale,« pravi Andrei Iancu, sopredsednik Sveta za spodbujanje inovacij (C4IP).

Po teh komentarjih je očitno, da ne bo zadostovalo, če bo Apple naredil nekaj popravkov v algoritmi in dizajnu. Sprememba mora biti dovolj očitna, da se izogne besedilu v patentu. Morda tudi izključitev senzorja ne bo dovolj. Odvisno je od tega, kako je patent zastavljen. Apple bi lahko SpO2 senzor v celoti odstranil iz pametnih ur, vendar bi to zahtevalo veliko več časa in denarja.

Zakaj pa se Apple enostavno ne usede za pogajalsko mizo in s podjetjem Masimo sklene licenčni pogodbo? Direktor podjetja Masimo Joe Kia-

ni je v intervjuju za New York Times razkril, da je bilo to v načrtu, vendar Apple »ni sodeloval v pogajanjih o licenciranju.«

Mogoče Apple cilja ravno na dolgoročno težbo. Njihova zakladnica je ogromna, v primerjavi s podjetjem Masimo morda tudi neskončna. Pri Masimu so razkrili, da so za sodne postopke doslej porabili 60 milijonov dolarjev.

»Apple je trd oreh,« pravi Smith Brittingham, partner v odvetniški pisarni Finnegan, Henderson, Farabow, Garrett & Dunner, in opozarja, da je Apple eno od najpogostejše toženih podjetij v Silicijevi dolini.

Še ena možnost, ki pa je še najmanj verjetna, je, da bi Apple začel proizvajati ure v ZDA. To bi pomenilo strukturno preoblikovanje njihove proizvodnje. Če bi se to zgodilo, bi bil to pravcati božični čudež in zelo dobra novica za ameriško gospodarstvo.

APPLE V SPORU ŠE Z DRUGIMI

Apple ima na grbi še en podoben sodni primer. Podjetje AliveCor mu očita, da je Apple pri razvoju nosljive funkcije EKG ukradel njihovo lastniško tehnologijo. Primera sta zelo podobna, vendar ni gotovo, da bo izid sodnega postopka enak kot pri Masimu.

ITC je februarja že uvedel prepoved uvoza Apple naprav z EKG-jem, vendar je takrat odbor za patentne postopke odločil, da tehnologija EKG ne more biti patentirana. AliveCor mora sedaj počakati, kakšna bo razsodba po njihovi pritožbi.

Vrnimo se na prvi primer podjetja Masimo. V primeru, da Apple odstrani ali izklopi funkcijo SPO2, jo bodo uporabniki pogrešali? Niti ne. Izmed vseh funkcij je morda ravno SPO2 najmanj privlačna za uporabnike. Funkcija spremlja spanje in lahko opozori na morebitne zdravstvene težave, vendar povprečen uporabnik ni pretirano pozoren na tovrstne meritve.

Medtem ko je v ZDA za Apple situacija napeta, smo za zdaj v Evropi in Sloveniji lahko pomirjeni. Če boste želeli Appleovo uro podariti kot božično darilo, lahko to storite brez zadržkov.

**Želimo vam čim manj računalniških virusov in vdorov
ter veliko sreče in zdravja.**

**Računalniške
novice**
www.racunalniske-novice.com

SREČNO 2024

NA TESTU

Samsung Galaxy S23 FE: se je splačalo čakati dve leti?

SAMSUNG GALAXY S23 FE NAJ BI BIL USTVARJEN ZA OBOŽEVALCE (FE = FAN EDITION), NE VIDIM PA VELIKO ZNAČILNOSTI, KI BI JIH LAHKO OZNAČIL KOT USLIŠANE ŽELJE.

Samsung Galaxy S20 FE je bil pred leti kar velik hit, predvsem, ker so oboževalci za dobrih 200-300 evrov manj v primerjavi z ostalimi premijci S serije dobili razmeroma premijski Samsung telefon. Naslednik Galaxy S21 FE ni ujel enake čarovnije, zato je Samsung lansko leto pozabil na izdajo različice za oboževalce. Letos pa se je vrnila, čeprav z zelo malo pompa. Na splošno se je med oboževalci veliko govorilo o telefonu, saj je to edini Samsungov telefon v razredu med 500 in 1000 evri. Južnokorejski proizvajalec pa za njegovo lansiranje ni naredil posebne predstavitve.

Tudi čas izida spet ni najbolj posrečen. Izdali so ga v enakem obdobju, v katerem je njihov največji ameriški rival Google izdal Pixel 8, na obzorju pa so že drugi telefoni, ki ga bodo hitro zasenčili (Galaxy S24, Xiaomi 14 ...). Če želi izkoristiti to kratko obdobje, mora za oboževalce dostaviti nekaj posebnega.

Bojim se, da se mu to ni ravno posrečilo na vseh področjih.

CENA V SLOVENIJI

- Samsung Galaxy S23 FE 8GB/128GB: 699 €
- Samsung Galaxy S23 FE 8GB/256GB: 759 €

OBLIKA ENAKA KOT PRI SERIJAH GALAXY A IN S

Ali imam v roki Galaxy A54? Galaxy S23? Ali Galaxy S23 FE? Težko je reči, kar si je zakuhal Samsung kar sam. S tem, ko so poenotili obliko telefonov, so si poenostavili dizajniranje, obenem pa bolj ali manj zagotovili, da so telefoni vseh razredov objektivno lepi. Po drugi strani pa tudi sam pogosto težko ugotovim, za kateri telefon gre. Če opazim režo za pisalo, potem vem, da gre za Galaxy S23 Ultra, pri ostalih pa ugibam, razen če si jih lahko ogledam bolj podrobno. Samsung Galaxy S23 FE je torej tipičen Samsung telefon. V tem primeru ima raven zaslon s kar konkretnimi črnimi robovi, ki so nevsakdanji za telefon v letu 2023 in v tem cenovnem razredu. Telefon tudi ni kaj prida lahek (209 g) in vitek (8,2 mm), daleč od trendov, katerim sledijo drugi

proizvajalci. Tudi sovrstnik Galaxy A54 je ob enaki diagonalni lažji in enako vitek, ob tem pa ima še večjo baterijo. Zaslon varuje starejši Corning Gorilla Glass 5, kar je enako kot pri Galaxy A54 in slabše kot pri Galaxy S23 (Gorilla Victus 2).

Hrbtišče je stekleno in zelo bleščeče, varuje ga enaka zaščita kot zaslon. Prepričan sem, da so dodali tudi sloj proti oljnim madežem, a je to vseeno premalo, da bi ustavilo nabiranje umazanije. Če ne boste uporabljali ovitka, se boste s tem morali sprijazniti. Okvirji so aluminijasti, vendar ne iz bolj trpežnega Armor aluminija kot pri ostali Galaxy S23 seriji. Ne pričakujem težav z odpornostjo, so pa okvirji dokaj spolzki. Na voljo je še pohvalna ocena IP68 za odpornost proti prahu in vodi (do 1,5 metra do 30 minut).

Spodaj je USB-C vhod za polnjenje moči 25 W,

Prednost	Slabosti
Razmeroma dobra zmogljivost	Procesor ne bo navdušil "power userjev"
Velik in dober zaslon	Ostale kamere povprečne
Odlična programska podpora	Ni veliko značilnosti za oboževalce
Dobra glavna kamera	Zaznavanje robov v portretu ni natančno

Samsung pa sicer že nekaj časa ob telefonu ne prilaga polnilnika. Značilnost, ki ne bo ravno osrečila oboževalcev. Na desni stranici so klasični gumbi, na vrhu pa reža za SIM kartico, ampak ne tudi microSD kartico, s katero bi uresničili željo marsikateremu uporabniku. Pri dizajnu razen same oblike niso mislili na oboževalce.

AMOLED ZASLON JE DOBER IN DOVOLJ JASEN

Razen črnine okoli zaslona sem z njim zelo zadovoljen. AMOLED dostavi pričakovano kakovost slike, izboljšali so svetilnost na 1450 nitov, kar je dovolj za uporabo na najmočnejši dnevni svetlobi, v trenutnih bolj turopskih dnevih se največja svetilnost niti ne vklopi. 6,4 palca je dober kompromis za tiste, ki ne iščejo ne prevelikega in ne preveč kompaktnega telefona. Istočasno lahko telefon brez težav uporabljam z eno roko in hkrati izkoristim večjo diagonalo za boljšo multi-medijsko izkušnjo. Pričakovano ni na voljo LTPO tehnologija, se pa samodejno osvežuje med 60 in 120 Hz. Pohvalen je tudi standard HDR10+.

Čeprav je zaščita starejša in je nekoliko nenavadno, da je Samsung pri njej varčeval, vam ni treba skrbeti, da bi ob prvem stiku zaslon razpadel na koščke.

Ločljivost je 1080p (1080 x 2340), kar je povsem dovolj za telefon te velikosti. Večji zaslon bi bil samo večji porabnik energije z ne preveč opazno razliko v kakovosti.

ZA SLOVENIJO IN EVROPO EXYNOS, ZA AMERIČANE SNAPDRAGON

Mošnjiček so najbolj zategnili pri procesorju in pomnilniku. Exynos med uporabniki ni najbolj priljubljen procesor. Tudi do največjih laikov je prišla informacija, da Exynos med procesorji velja za B-kvaliteto. Na vrhu so seveda procesorji Snapdragon, za njimi pa Mediatek, ki – čeprav ni tako priljubljen – proizvaja zelo enakovredne čipe.

Kaj je tako slabega na Exynos procesorju? Enostavno ni Snapdragon, kar pomeni, da ne uživa enake podpore pri razvijalcih, posledično je optimizacija za igre in aplikacije slabša. Sicer pa gre za dober procesor. Exynos 2200, ki je vgrajen v Galaxy S23 FE, se na sintetičnih testih uvršča na raven Snapdragon 8+ Gen 1, kar zagotovo ni slab rezultat. Ob tem je tudi dostojno učinkovit in se ne segreva pretirano.

Izven laboratorijskih testov se razlika opazi v nekoliko manj sličicah na sekundo v mobilnih igrah in nezdružljivosti z novjšimi emulatorji. Na primer: igre za PlayStation 2 in starejše boste lahko igrali skoraj brez težav, igre za Nintendo Switch pa odpadejo. Zahtevnejši uporabniki bi se zagotovo bolj veselili procesorja Snapdragon, s katerim bi lahko preigravali Zeldo in novejše Pokemon igre pri 30 fps (sličicah na sekundo) ali morda celo več. Pri igranju Genshin Impact pri naj-

višji ločljivosti se pri bolj intenzivnih prizorih hitro opazi padec fps-jev.

Pri ostali rabi (brskanje, branje, Youtube, družbena omrežja ...), ki je v bistvu 90 odstotkov celotne uporabe, pa se razlika v procesorjih ne opazi. Skratka, varčevanje na procesorju bodo zamerili le »power userji«. Osnovna različica ima 128 GB (UFS 3.1) prostora za shranjevanje oziroma slabih 100 GB po vseh nameščenih sistemskih aplikacijah. Reden fotograf, ljubitelj iger ali arhivist filmov bo to zelo hitro napolnil. Priporočam, da si vzamete različico z 256 GB pomnilnika. Na voljo je še 8 GB RAM-a (večje kapacitete ni), kar bo prav tako zadoščalo za 99 odstotkov uporabnikov.

Samsungov One UI 5.1 trenutno deluje na Androidu 13, pričakujem pa, da bo v kratkem na voljo nadgradnja na Android 14. Izkušnja je identična ostalim Samsung telefonom, tudi cenejšim. Na voljo imate Rutine, ki jih lahko nastavite, da se telefon prilagodi glede na vaše aktivnosti, personalizacija telefona je povprečna (še vedno priporočam uporabo zaganjalnika), kot vedno pa lahko pohvalim funkcijo Samsung Dex. To je med telefoni še vedno najboljši način, če želite telefon pretvoriti v delovno napravo, prenosno konzolo ali medijski predvajalnik.

Baterija (4500 mAh) je povprečna in zadošča za zmerno celodnevno rabo. Za kaj več pa ni pretiranega upanja. Spet lahko grajam počasno 25-W polnjenje in manjkajoči polnilnik, ki ga je potrebno kupiti posebej. Je pa na voljo 15-W brezžično polnjenje, če vam je to pomembno.

GLAVNA KAMERA DOBRA, OSTALE RAZRED SLABŠE

Senzor glavne kamere ločljivosti 50 MP je enak kot pri Galaxy S23 in pričakovano dostavi zelo podobne rezultate. Pri dnevni svetlobi so podrobnosti dobre, subjekti dobro izostreni, barve pa s pridihom Samsungove obdelave, kar pomeni, da so pripravljene za Instagram in ostala družbena omrežja. Nočno fotografiranje je prav tako zadovoljivo, čeprav daleč od najboljših in tudi ne na nivoju telefonov v istem razredu, kot na primer Xiaomi 13T/13T Pro. Na voljo je slikanje v polni 50 MP ločljivosti, kar priporočam samo pri najboljši svetlobi. Telefotno kamero so oklestili iz 10 na 8 MP z razmeroma počasno zaslonko f/2,4. Ima 3-krat-

no optično povečavo, ki dobro ohrani kakovost, pri večjih povečavah pa digitalna povečava izniči delo telefotno senzorja. Ultraširoka kamera ločljivosti 12 MP je še malenkost slabša s pogostimi šumi na robovih, neizostrenimi subjekti in medlimi barvami, pri katerih se občasno opazi, da je programska obdelava delala nadure.

Največ težav mi je povzročal portretni način, ki pre pogosto ni uspel zaznati robov oziroma mu ni uspelo naravno zamegliti ozadja. Video, ki se lahko povzpne vse do 8K (24 fps), je boljša izkušnja. Stabilizacija je dobra in posnetki tudi zelo kakovostni. Selfie kamera (10 MP), čeprav podpira 4K snemanje pri 60 sličicah na sekundo, bo zadoščala bolj ali manj za video klice in ne za resno vloganje.

ALI JE GALAXY S23 FE RES ZA OBOŽEVALCE?

Za 699 evrov oziroma 759 evrov za različico z 256 GB prostora, ki bi jo priporočal v primeru nakupa, mora telefon postoriti marsikaj, da bi zanj odprl denarnico. Pohvalim lahko dober zaslon, dobro glavno kamero in kot vedno odlično programsko podporo (4 leta Android nadgradenj) ter Samsung Dex.

Ker sodim med peščico uporabnikov, ki telefon uporablja za bolj nenavadne naloge, me izbira procesorja ne navdušuje. Verjamem pa, da bo več kot zadoščal za večino uporabnikov, zame na žalost ne pride v poštev.

Glede na to, da gre za Fan Edition telefon sem pričakoval več dobrot za oboževalce. Ni podpore za microSD kartico, manjka 3,5-mm priključek, polnilnik in ovitek nista priložena v embalaži. Hkrati pa ima ta telefon letos kar nekaj konkurentov. Na prvem mestu bi izpostavil Xiaomi 13T in Xiaomi 13T Pro, ki imata enako (Xiaomi 13T) ali boljšo (Xiaomi 13T Pro) zmogljivost, oba sta boljša fotografa in v primeru Xiaomi 13T je tudi cena ugodnejša. Če ju dobite v akciji, je njuna vrednost še toliko večja.

Zagovarjal bi tudi, da je Samsung Galaxy A54 enakovreden nakup. Ja, zmogljivost ni na enakem nivoju, glavna kamera pa lahko dostavi zelo dobre rezultate, čeprav ne na isti ravni. Je pa v zameno polovico cenejši. Tudi Google Pixel telefoni (Pixel 8 in Pixel 7), čeprav v Sloveniji ne najbolj priljubljeni, so zelo močni konkurenti.

Srečno novo leto vam želi ChatGPT!

V NOČI Z 8. NA 9. DECEMBER SO POGAJALCI V TRIALOGU EVROPSKIH INSTITUCIJ PO TREH DNEH INTENZIVNIH POGAJANJ DOSEGLI POLITIČNI DOGOVOR O UREDBI O UMETNI INTELIGENCI.

To je dogovor o prvi obsežni regulativi na svetu, ki stremi k zagotavljanju varnosti sistemov umetne inteligence in spoštovanju temeljnih pravic in vrednot sodobne človeške družbe. S sprejemom dogovora Evropska unija, podobno kot na področju varstva osebnih podatkov in digitalnih storitev, kot »globalni regulator« določa standarde urejanja in nadzora uporabe umetne inteligence (UI). V prihodnjih tednih se bodo pogajalci posvetili izboljševanju končnega besedila, ki naj bi ga formalno potrdili spomladi. Osrednji del uredbe bo začel veljati 24 mesecev po objavi v uradnem listu EU, prepovedi po šestih mesecih, kodeksi ravnanja po devetih mesecih, modeli in sistemi splošnega namena, zmožni učenja (general-purpose AI, GPAI) pa po 12 mesecih. Za nadzor izvajanja vseh določil pri uporabi sistemov UI z visokim tveganjem je določena pristojnost evropskega nadzornika za varstvo podatkov, ki skrbi, da institucije in organi EU (institucije, telesa, pisarne in agencije) pri obdelavi osebnih podatkov spoštujejo pravico državljanov do zasebnosti.

POMEMBNA JE STOPNJA TVEGANJA

Temeljno izhodišče akta o umetni inteligenci določa, da morajo biti sistemi UI, ki se uporabljajo v EU, varni, pregledni, sledljivi, nediskriminatorni in okolju prijazni, pri ukrepih pa so se v EU odločili za pristop, ki določa obveznosti za ponudnike in uporabnike glede na stopnjo tveganja, ki ga povzroča UI. Uporaba umetne inteligence tam, kjer je tveganja ničelno ali minimalno, ne bo omjena. V primeru, da bo uporaba umetne inteligence prispevala k visokim tveganjem, pa bo strožje regulirana, v nekaterih primerih pa bo povsem prepovedana, kot je npr. uporaba umetne inteligence za socialno točkovanje ali množični nadzor (Kitajska). Prav tako ne bo dovoljena biometrična identifikacija (prepoznavna obraza) v realnem času na daljavo na javno dostopnih mestih, razen izjemoma, ko gre npr. za preprečitev nevarnosti terorističnega napada. Prepovedani bodo tudi sistemi, ki bi z manipulativnimi tehnikami lahko spravili osebo pod svoj nadzor. Na področjih visokega tveganja, kot so zdravje, javna var-

nost, promet, okolje in temeljne svoboščine, vključno z varstvom osebnih podatkov, bo uporaba umetne inteligence strogo nadzirana. Obenem bodo prepovedane manipulativne tehnike, ki izkoriščajo ranljive skupine, kot so otroci, invalidi in socialno šibki. Sistemi UI z visokim tveganjem bodo morali biti ocenjeni, preden bodo prišli na trg in vseskozi med njihovo dostopnostjo, generativna umetna inteligenca (npr. ChatGPT) pa bo morala izpolnjevati zahteve glede preglednosti, opremljena bo morala biti z opozorilom, da je bila vsebina ustvarjena z umetno inteligenco. Model bo moral biti zasnovan tako, da bo preprečeval ustvarjanje nezakonitih vsebin, dodani bodo morali biti tudi povzetki avtorsko zaščiteneh podatkov, uporabljenih za usposabljanje posamezne aplikacije.

Pomembna vprašanja se nanašajo tudi na področje avtorskih pravic. Predsedstvo Cisaca, mednarodne konfederacije društev avtorjev in skladateljev, je še pred sprejetjem okvirnega dogovora o aktu o umetni inteligenci pozvalo, da

se v središče regulacije umetne inteligence postavi ustrezna načela preglednosti in pravice ustvarjalcev. Na to so opozorili »v imenu več kot pet milijonov ustvarjalcev različnih repertoarjev in iz različnih regij po vsem svetu«.

KAKO KLJUB OMEJITVAM OHRANITI INOVATIVNOST

Ključno vprašanje ostaja: kako kljub omejitvam uporabe umetne inteligence ohraniti inovativnosti podjetij pri razvoju kot tudi pri uporabi UI? Že spomladi je skupina uglednih in vplivnih gospodarstvenikov in strokovnjakov v pismu pozvala k polletni ustavitvi raziskav in širjenja takšnih tehnologij, da bi lahko bolje preučili njihova tveganja. Poleg javnih osebnosti, kot so Steve Wozniak, Elon Musk in Yuval Noah Harari, so se pod besedilo podpisali tudi raziskovalci strojnega učenja Yoshua Bengio, Stuart Russell in Emad Mostaque. Prednosti in številne priložnosti, ki izhajajo iz njene uporabe, denimo v medicini, izobraževanju ali avtomatizaciji, so trenutno porinjene v ozadje, saj se večina naprednih držav in mednarodnih organizacij ukvarja predvsem z etičnimi vidiki uporabe umetne inteligence in številnimi tveganji, ki jih ta prinaša. Sistemi umetne inteligence brez stroge zaščite odpirajo vrata poplavi morebitnih dezinformacij in sovražnemu govoru, obe-

nem pa tudi zlonamerni kibernetiski programski opremi, biološkemu in kemičnemu terorizmu, nezadostni ukrepi kibernetске varnosti pa lahko odprejo stranska vrata do najrazličnejših aplikacij.

IN KAJ PRAVI CHATGPT?

In kaj o novi regulativi pravi »otrok« umetne inteligence, ChatGPT: »Akt o umetni inteligenci bo nedvomno omogočil boljši nadzor in oblikoval pravičnejšo in bolj odgovorno prihodnost, kjer bo UI prispevala k našemu napredku, ne da bi ogrozila našo zasebnost, varnost ali delovna mesta. S tem se odpirajo nove priložnosti za inovacije in izboljšave, ki bodo izboljšale kakovost življenja vseh nas.« Tako nam sporoča ChatGPT. Človeški avtor lahko ob tem le ponovi naslednjo misel, ki smo jo že natisnili na straneh Računalniških novic: kot že v preteklih dvestih letih, se tudi tokrat glavnina razvoja in tehnoloških prebojev odvija izven EU. ZDA predstavljajo 40 % svetovnih investicij v umetno inteligenco, drugih 40 % odpade na Kitajsko, EU pa na globalni ravni predstavlja le 7 % investicij v sisteme umetne inteligence. Učinkovita in verodostojna regulacija umetne inteligence bo seveda pripomogla k večjemu zaupanju v umetno inteligenco, a kompleksni zakonodajni postopki v EU vedno zaostajajo za

*Avtor: Jaka Repanšek,
Predsednik oglaševalskega razsodišča*

tehnološkim razvojem in tudi v primeru akta o umetni inteligenci se zdi, da bo z dnem uveljavitve že potreben nove prevetritve. »Govori Robot!« pa bo medtem vse bolj del našega vsakdana in do konca desetletja bodo »govoreči stroji« izbrisali ali preoblikovali ogromno človeških delovnih mest. Pa srečno novo leto, človeštvo!

15. informativa[®]

SEJEM IZOBRAŽEVANJA IN POKLICEV

& MOJA PRVA zaposlitev

19. in 20. januar 2024

GOSPODARSKO RAZSTAVIŠČE, LJUBLJANA

VSTOP PROST

organizator:

PROEVENT

**ZDAJ VEM,
KAM NAPREJ!**

V letu 2023 sta se cedila tehnološka med in mleko

PAMETNE TELEFONE IN MOBILNE NAPRAVE UPORABLJAMO TAKO ZA POSEL KOT ZA PROSTI ČAS IN ZABAVO.

Z njimi vse opravimo hitreje, bolj učinkovito, komuniciramo kjerkoli in kadarkoli, z različnimi aplikacijami pa si lahko tudi krajšamo čas. V aplikacijah lahko na uporabniku prijazen način dobimo tudi ogromno informacij (novice, vremenske in turistične informacije, ostale namenske aplikacije ...) in na daljavo uredimo mnogo opravkov (plačevanje, zavarovanje ...). Kaj se je na tem področju dogajalo v letošnjem letu in kaj lahko pričakujemo v naslednjem?

NAJBOLJŠI TELEFONI V 2023

Po laskavem nazivu najboljšega v letu 2023 hrepenijo vsi proizvajalci. Boj je letos morda celo najbolj srdit, saj so se velikani mobilne telefonije v tem letu izredno potrudili. Samsung je predstavil serijo Galaxy S23, Xiaomi serijo 13, vključno s Xiaomi 13 Ultra, Honor je kandidaturu za najboljšega vložil s telefonom Magic5 Pro, Huawei s P60 Pro, vivo pa je predstavil X90 Pro. Nismo pozabili na Apple, ki je tudi letos izdelal odlične telefone iPhone 15.

Težko je izbrati najboljšega, saj so razlike med vsemi paradnimi telefoni izredno majhne in pogosto stvar okusa posameznika. Na primer, Samsung Galaxy S23 Ultra in iPhone 15 Pro Max oba dostavita neverjetne fotografije, ki presenetijo

tudi profesionalne fotografe. Pa vendarle nekateri stavijo na dinamičnost barv Samsungovih kamer, ki so odlične za Instagram in ostala družbena omrežja, drugi pa se bolj nagibajo k realizmu in bolj naravnim kontrastom Applovih kamer.

Na vrh bi zato postavili več telefonov: iPhone 15 Pro Max, Xiaomi 13 Pro in Samsung Galaxy S23 Ultra. Vsi premorejo zmogljivost, ki jo bo v celoti lahko izkoristila le peščica uporabnikov. iPhoneu je uspel morda nekoliko večji podvig, saj je prvi telefon, ki je uspel zagnati računalniške igre, kot je na primer Resident Evil 4. Samsung in Xiaomi pa

se lahko pohvalita, da sta odlična telefona za ljubitelje emulatorjev, ki lahko na Ultra in Xiaomiju igrajo najnovejšo Switch igre. V prid Samsungu govori tudi funkcija Dex, s katero lahko telefon prelevimo v prenosnik, medijski predvajalnik ali konzolo. Xiaomi pa slovi po odlični personalizaciji in enostavni možnosti odklepanja sistema, kar je pomembno za bolj napredne uporabnike.

Pri vseh treh telefonih ne morete zgrešiti. Kompromisov skorajda ni (morda počasno polnjenje pri Samsungu in Applu) oziroma so tako malenkostni, da z njimi lahko živimo.

Zakaj nismo na vrh uvrstili Xiaomi 13 Ultra? Xiaomijev Ultraš je telefon z "vau faktorjem" in morda najboljši fotograf (razen pri selfie posnetkih) v tem trenutku, še posebej z vsemi dodatnimi fotografskimi dodatki. Njegova težava je slaba dobavljivost. Če telefon ni na voljo v Sloveniji, ga težko uvrstimo na seznam najboljših.

Vivo X90 Pro je tako kot lansko leto prijetno presenečenje. Njegove nočne sposobnosti so fenomenalne, vendar je izgubil naziv najboljšega zaradi nekaterih malenkosti: slabša video zmogljivost, izguba ultrazvočnega senzorja, slabša povečava in odvajanje toplote. Honor Magic5 Pro je še en odličen kandidat, ki pa se nekoliko slabše odreže pri fotografiranju s povečavo, odvajajo

nje toplote je prav tako bolj klavirno in pogrešamo več inovacij. Operacijski sistem je klon Huaweijevega in v naslednjem letu pričakujemo, da bo Honor naredil potrebne izboljšave. To je proizvajalec, za katerega upamo, da bo zapolnil veliko praznino, ki jo je za seboj pustil Huawei. Huawei – kaj naj rečemo o nekdanji številki 1? Huawei P60 Pro je strojno skorajda popoln, programsko pa neprimeren za uporabnike, ki nimajo želje po iskanju obvozov za dostop do Googleovih storitev, in v to skupino, roko na srce, sodi večina uporabnikov. Usoda telefonov podjetja Huawei je izven nadzora samega proizvajalca. Na vse pretege se trudijo, da ostanejo v Evropi in Sloveniji. Za Huawei Mate 60 Pro so razvili lasten Kirin procesor s 5G tehnologijo, ki pa vsaj za zdaj ne prihaja na naše police. Je korak v pravo smer in upamo, da bo vstal iz pepela. Konkurenca je za potrošnike vedno dobra. Navdušeni smo bili tudi nad njihovim zložljivim telefonom Mate X3 in istočasno zgroženi nad njegovo visoko ceno.

KAJ PA ZLOŽLJIVI TELEFONI?

S Huawei Mate X3 smo neizogibno začeli tematično zložljivih telefonov, ki so čisto druga kategorija v primerjavi s klasičnimi. Pretekla leta je bila ta kategorija zelo pusta oziroma bi ji lahko rekli »Samsung zložljivi telefoni«. V letu in pol pa se je

to zelo spremenilo. Honor, OnePlus, OPPO, Xiaomi, Motorola, Google ... Samsung je vendarle dobil konkurenco, kar je južnokorejskega proizvajalca motiviralo, da letos naredi konkretne spremembe v zložljivi zasnovi.

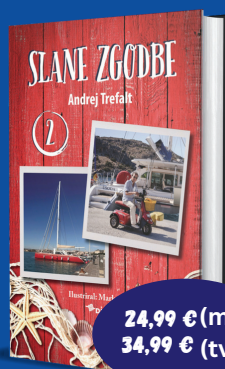
Honor Magic Vs2 je najtanjši zložljivi telefon na trgu. OnePlus Open je najboljši fotograf, hkrati pa je izpopolnil programsko plat in jo prilagodil zložljivemu zaslonu. Samsung Galaxy Z Fold5 je seveda še vedno med najboljšimi. Mehanizem je letos veliko boljše od lanskoletnega, izboljšali so strojno plat zaslonov (svetilnost, zatemnitev ...), zmanjšali gubo na sredini zaslona, kamere pa so na žalost še vedno razred slabše od klasičnih premijskih telefonov.

Samsung Galaxy Z Flip5 ima obliko, ki je širši množici še vedno bolj všeča. Je bolj kompakten, spraviš ga lahko v vsak žep, hkrati pa ima svojevrstne fotografske funkcije. Najbližji in v nekaterih pogledih celo boljši konkurent je Motorola Razr+, ki pa ga na žalost nismo uspeli zva-bit v Slovenijo.

Kaj pričakujemo od zložljivih telefonov v naslednjem letu? Še več vsega. Izboljšane tečaje, boljše zmogljivost in predvsem učinkovitost, pa tudi kamere na nivoju ostalih premijskih telefonov, bolj prilagojeno programsko opremo in nižje cene. Na prvem mestu pa se morajo naprej lotiti vzdržljivosti zložljivih zaslonov in uporabnike pomiriti ter jih prepričati, da so to telefoni, ki lahko zdržijo tri leta uporabe ali več.

Lahko pa pohvalimo funkcionalnost zložljivih telefonov. S krmilnikom so po našem mnenju najboljši telefoni za igranje iger, odlični so za

NOVOSTI V SPLETNI KNJIGARNI DIDAKTA

24,99 € (mv)
34,99 € (tv)

32,99 €

18,99 €

Slikanica Ferija Lainščka
z ilustracijami Polone
Lovšin in glasbo Lojzeta
in Romane Krajncan.

Knjiga, najlepše darilo!

OBIŠČITE WWW.DIDAKTA.SI
PRAZNIČNA NAGRADNA IGRA WWW.DIDAKTA.SI/IGRA.

branje knjig in stripov, oblikovalci in programerji, ki pogosto delajo na poti, so prav tako veselili dodatne površine. Obstaja upanje, da bomo v prihodnosti dobili zložljive telefone z e-ink zasloni, ki jih uporabljamo pri elektronskih bralnikih. Bralna izkušnja bi bila odlična, vendar v razvoj tovrstnih telefonov malce dvomimo, ker e-ink zasloni niso prilagojeni za splošno izkušnjo, kot na primer gladko brskanje, igranje iger in gledanje filmov.

Imamo pa še eno radikalno zamisel. Zagotovo ste slišali za prenosne igralne konzole ASUS ROG Ally, Steam Deck, Lenovo Legion GO in nešteto podobnih kitajskih primerkov? V rokah smo imeli vse tri glavne konzole, poglobljeno pa smo testirali ASUS-ovo. Izkušnja je bila odlična in razumemo privlačnost tovrstnih naprav. Grajam predvsem avtonomijo baterije in ceno. Pri zahtevnejših igrah smo komajda iztržili uro delovanja, kar nas je spodbudilo, da smo začeli razmišljati, da bi bili lahko zložljivi telefoni dobra alternativa.

Ideja niti ni tako za lase privlačna, če pomislimo, da lahko iPhone 15 Pro Max igra AAA računalniške igre. Potrebno zmogljivost očitno že imamo, prenese se jo na zložljivo zasnovo, izboljša odvajanje toplote in v rokah imamo konzolo, ki lahko opravlja vse ostale funkcije telefona. Baterija bo pri tem napredku največja ovira. Ampak če ASUS ROG Ally zdrži eno uro med igranjem Cyberpunka 2077 in je to dovolj za večino gamerjev, ne vidim razloga, zakaj ne bi enak rezultat dosegli na telefonu. Z zanimanjem bomo spremljali trg konzol in zložljivih telefonov.

KAJ SE DOGAJA V NIŽJIH RAZREDIH TELEFONIJ?

Nižji razred ima zelo negativno konotacijo. Nižja cena pa še ne pomeni slabega izdelka. Ravno nasprotno, telefoni srednjega in nižjega razreda postajajo vse boljši. Telefoni s ceno do 500 evrov so presenetljivo dobri fotografi in premorejo dovolj zmogljivosti za vsakega uporabnika – razen za tistega, ki na telefonu ureja 4K posnetke, preigrava Switch igre in podobno. Običajno imajo celo daljšo avtonomijo kot premijski telefoni, ki imajo boljše in svetlejšje zaslone, hitrejšje procesorje in pogone, kar terja baterijski davek. Tudi stilsko so zelo všečni in v primeru telefonov serije Samsung Galaxy A je oblika pravzaprav enaka kot pri Samsung Galaxy S23.

Telefoni Xiaomi Redmi so zelo priljubljeni med fotografi in ljubitelji multimedije. Samsung Galaxy A54 je mojster za vse, prav tako telefoni POCO, ki pa se še vedno malenkost bolj nagibajo v svet iger. Presenetljivo priljubljeni so tudi Realme telefoni, in sicer predvsem na račun njihove nizke cene in spodobnih zmogljivosti.

Obstaja še ena kategorija med srednjim in višjim razredom (razpon med 600 in 800 evri), kjer pa najdemo le nekaj telefonov: Honor 90, Samsung Galaxy S23 FE, Huawei nova 11 (Pro), Google Pixel 8 in Xiaomi 13T (Pro). V tem segmentu ni bilo težko določiti zmagovalca: Xiaomi 13T Pro. Google Pixel 8 mu je takoj za petami, vendar ga je težko kupiti v Sloveniji. Xiaomi 13T ima boljše razmerje med ceno in zmogljivostjo, Pro različica pa je splošno gledano boljši telefon – odlikujejo ga odličen Mediatek procesor, zelo dobre kamere,

noro svetli AMOLED zasloni (2600 nitov) in ostale strojne komponente, ki sodijo v premijski razred.

PAMETNE URE SO VSE BOLJ »IN«

Pri pametnih urah in tudi zapestnicah prevladujeta dve skrajni miselnosti: »Kaj mi bo pametna ura?« in »Ne morem živeti brez pametne ure.« Ura je lahko izredno priročna, če ste pred nakupom trdno prepričani, da jo potrebujete. Če jo boste kupili samo zato, da boste na zapestju imeli trenutno najbolj trendovsko napravo in po zapravljenih nekaj evrskih stotakih uporabljali le funkcijo prikazovanja vremena in časa, potem uporabljate le 1 % njenega potenciala. Pametne ure so odlične športne spremljevalke. Merijo skoraj vse, kar si lahko zamislite in tudi tisto, česar ne pričakujete: kisik v krvi, srčni utrip, kakovost spanca, EKG, spremljajo menstrualni cikel, merijo temperaturo kože in še več. Pri tem so tudi zelo natančne. Tiste najboljše se pri določenih meritvah lahko približajo celo natančnosti medicinskih naprav.

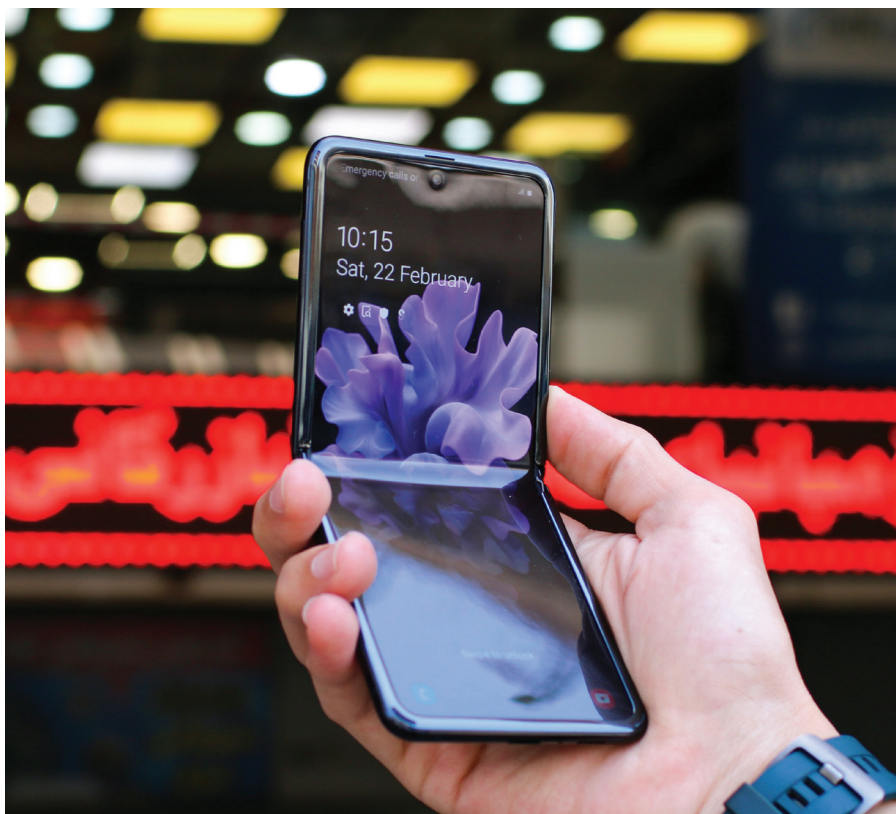
Zasloni pametnih ur postajajo vse bolj prefinjeni. Vsako leto izboljšajo njihovo svetilnost in kakovost, vse več podatkov pa je prikazanih na sami uri in ne v aplikaciji. S številčnicami si lahko uro enostavno personaliziramo, skoraj vsaka pametna ura pa dovoljuje tudi enostavno menjavo pasčka. Nekatere ure imajo težave z avtonomijo baterije (Apple Watch, Samsung Galaxy Watch ...), druge pa na tem področju blestijo (Huawei, Garmin, Polar ...).

Pametne zapestnice so »budget« ure, ki prav tako merijo različne telesne funkcije, vendar z manjšo natančnostjo. Zaradi manjših zaslonov, slabših procesorjev in manjšega števila funkcij pa so bolj varčne, zaradi velikosti pa tudi manj opazne in pogosto bolj priročne za rekreacijo.

LETO 2023 JE BILO ODLIČNO ZA LJUBITELJE ELEKTRONIKE

Nismo se niti dotaknili računalnikov, računalniških komponent, skirojev, monitorjev in vsega ostalega. Zabave zagotovo še ni konec in verjamemo, da tudi vi nestrpnost pričakujete, kaj vse bomo lahko preizkusili v naslednjem letu.

V uredništvu Računalniških novic vam želimo srečno novo leto. Hvala, ker ste z nami. Še naprej se bomo trudili, da vam bomo dostavljali aktualne novice in nasvete iz sveta tehnologije.

Lenovo
LEGION

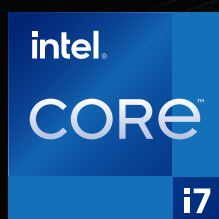
Smarter
technology
for all

Lenovo

**Z umetno inteligenco.
Brez konkurence.**

 Windows 11

Preprostejše igranje

Intel® Core™ i7 processor

Legion Pro 5i
Opremi se na
[Lenovo.com/Legion](https://lenovo.com/legion)

FOREVER PAMETNE URE

S pametno uro Forever ne morete zgrešiti

PAMETNE URE SO POSTALE NEPOGREŠLJIV PRIPOMOČEK ZA VSAKODNEVNO UPORABO. SPREMLJAJO NAŠ ŽIVLJENJSKI SLOG, PRODUKTIVNOST IN ZDRAVJE. NAMENJENE SO TAKO ODRASLIM KOT OTROKOM IN STAROSTNIKOM.

Danes je na trgu kopica pametnih ur in ob tako pestri izbiri lahko postanemo upravičeno zmedeni. A če želimo pametno uro, ki večini uporabnikov nudi vse, kar potrebujejo, hkrati pa zanjo ni treba odšteti celega premoženja, ima blagovna znamka Forever v rokavu kar nekaj adutov. Ste vedeli, da so Forever pametne ure med najboljše prodajane v Sloveniji? Tudi po GFK raziskavi so vsak kvartal v letih 2022 in 2023 vedno med TOP 3 znamkami.

FOREVER VERFI SW-800: VRHUNSKA SPECIFIKACIJE IN ZMENA CENA

Začnimo s »high-end« modelom SW-800. Opremljena je z vrhunskim AMOLED barvnim zaslonom na dotik velikosti 1,3 palca (3,3 cm). Preko brezžične Bluetooth tehnologije je povezljiva z brezplačno aplikacijo za pametne telefone (Android ali iOS). Pametna ura Forever Verfi SW-800 je odporna na prah in vodo po najvišjem standardu IP68.

Glede na vaše želje lahko seveda prilagajate številčnice, a to je samo začetek, saj ob uri prejmete tudi dva različna paščka, kovinskega in silikonskega, tako da bo izbire vedno dovolj.

Kot smo pri pametnih urah vajeni, bo Forever Verfi SW-800 merila vaše dnevne aktivnosti in analizirala spanec. Opremljena je z merilnikom srčnega utripa, merilnikom temperature, pedometrom, števcem porabljenih kalorij, merilcem razdalje in kisika v krvi. Z enim polnjenjem bi morala brez težav zdržati več dni, je pa to zelo odvisno od vašega načina uporabe. Širok nabor športnih načinov bo poskrbel, da boste vedno lahko sledili svojemu napredku. V aplikaciji lahko seveda nastavite tudi dnevne cilje vadbe. Potem

so tu še opomniki o nedejavnosti ter funkcija dihalnih vaj, ki vam pomaga pri sprostitvi in še več. Zaslom prikazuje obvestila aplikacij, besedilna sporočila, obvešča vas o dohodnih klicih, nastavite si lahko opomnike, ura pa vas lahko s prijetnimi vibracijami zjutraj nežno prebudi iz spanca. Na voljo sta dve različici – črna (Carbon Black) in zelo popularna roza zlata (Rose Gold). Verfi SW-800 je odlična izbira tako za ženske kot moške in hkrati tako vsestranska, da bo znala vedno lepo dopolniti vaš slog – če se boste odpravili na poldanski tek ali uglajeno večerjo.

OTROŠKA PAMETNA URA – POSKRbite ZA VARNOST OTROKA

Zakaj bi otrok imel pametno uro? Verjetno je največja prednost prav ta, da lahko tako lažje in bolje poskrbite za njegovo varnost. V aplikaciji otroških pametnih ur Forever lahko na primer nastavite območje zaščite in prejmete obvestilo, če je zapustil območje, ki ste ga določili na zemljevidu. Hkrati lahko v aplikaciji kadarkoli pogledate njegovo lokacijo (lociranje otroka preko LBS + GPS + Wi-Fi). Otroka lahko tudi pokličete ali mu pošljete SMS. Na daljavo lahko tudi aktivirate mikrofona, otrok pa ima na uri gumb SOS, če se znajde v nevarnosti.

Na voljo je več modelov v različnih barvah in z nekoliko prilagojenimi lastnostmi. Otroška ura FOREVER KIDS CALL ME 2 (KW-60) je funkcionalna otroška ura, ki ima vse osnovne funkcije. Opremljena je tudi s kamero in svetilko, ki med večer-

nimi izleti lahko služi kot dodatna osvetlitev. FOREVER SEE ME (KW-310) je opremljena s funkcijo budilke, vgrajeno pa ima tudi matematično igro za zabavo in učenje. Ura uporablja napredne lokacijske tehnologije, tako da dosega ne izgubi niti v stavbah, trgovinah in drugih objektih.

FOREVER LOOK ME (KW-510) pa je že prava alternativa pametnemu telefonu. Omogoča klicanje, pošiljanje sporočil in fotografiranje. Omogoča celo video klice. Prav tako izredno natančno locira lokacijo vašega otroka.

FOREVER SIVA ST-100: ZAPESTNICA ZA STAROSTNIKE

Forever SIVA ST-100 je kot nalašč za starejše. Ima 1,47-palčni (4,73 cm) IPS barvni zaslon, občutljiv na dotik, lociranje s 4G LTE + GPS + Wi-Fi. S funkcijo SOS lahko oseba, ki jo nosi, hitro in enostavno pokliče številko, ki jo ima shranjeno za nujne klice. Z njo lahko opravljate tudi video klice, analizira spanec in podobno.

STE ZA BARVE?

Omenimo lahko še model Colorum CW-300, ki je na voljo v kar 5 različnih barvah in je zato lahko zanimiva izbira za tiste, ki so radi malo bolj vpadljivi in se radi poigrajo s stilom.

Pametne ure Forever so na voljo v večini spletnih trgovin v Sloveniji in v vseh večjih maloprodajnih trgovinah: Mimovrste, Big Bang, SPAR, Hofer, Mercator Tehnika, Trgovine Jager, Enaa, Harvey Norman, Telekom Slovenije, T-2 ... (P.R.)

BONAJO d.o.o.

Kosovelova cesta 2,
1290 GROSUPLJE

Telefon: 040 514 250

Email: bonajo@bonajo.si

www.bonajo.si

MEGA M

Cilj je najboljša uporabniška izkušnja

MOBILNI TELEFON VAS SPREMLJA NA VSAKEM KORAKU. POVEZUJE VAS Z DRUŽINO, SLUŽBO, BANKO, IGRAMI IN NASPLOH Z DRUŽABNIM ŽIVLJENJEM, ZATO IZBERITE MOBILNEGA OPERATERJA, KI VAM BO OMOGOČIL NAJBOLJŠE STORITVE PO IZJEMNO UGODNIH CENAH.

Potrebe in želje na področju mobilne telefonije so se v zadnjih letih ekstremno povečale. Mobilni telefon že dolgo ni več samo sredstvo za opravljanje klicev in pošiljanje SMS sporočil, ampak veliko več. Postal je zmogljiv računalnik. In kaj je boljšega, kot uživati v sodobnih in kakovostnih storitvah, ki si jih danes lahko privoščijo vsi.

V tehnološko naprednem podjetju Mega M z blagovno znamko MegaTel se zavedajo, da je zadovoljen uporabnik največja pohvala in najboljši promotor. To dosegajo s pristopom zagotavljanja novih storitev in produktov ter odzivnostjo in skrbjo za uporabnika.

IZBERITE PAKET, KI VAM ZARES USTREZA

Novejši telefoni so postali nepogrešljivi, saj so nam mnogo stvari izjemno olajšali. Tega se zavedajo vsi ponudniki telekomunikacijskih storitev, ki potrošnikom ponujajo pakete z vedno več razpoložljivimi enotami za prenos podatkov, klice ali SMS sporočila. Na prvi pogled je to zelo mamljivo. A skladno z enotami rastejo tudi cene. Tako se marsikdaj zgodi, da uporabnik celo preplača izbrani paket, saj njegova poraba ni tako velika. Osnovnejši paketi z manjšo količino ponujenih enot (posledično tudi ugodnejši paketi) pa počasi izginjajo.

Zato MegaTel pozorno spremlja potrebe uporabnikov in nudi pakete, prilagojene njihovim željam. Uporabnik lahko izbira med 8 različnimi paketi, ki nagovarjajo prav vse ciljne skupine. Ob vezavi na dve leti je cena paketa prvih 6 mesecev kar polovična, a to še niso vse ugodnosti. Po enem letu uporabnik kot nagrado za zvestobo brezplačno pridobi nekaj dodatnih enot, med katerimi izbira sam. In če morda s časom ugotovi, da mu paket ne ustreza, ga lahko enkrat letno brezplačno zamenja.

MegaTel ponuja storitve mobilne telefonije vsem uporabnikom, ki želijo vrhunsko kvaliteto delovanja mobilnih komunikacij. Storitve delujejo na omrežju z največjo pokritostjo prebivalstva (99 %), kar pomeni, da lahko od svojega mobilnega telefona zahtevate vse, kar želite oziroma potrebujete, kjerkoli in kadarkoli, po zelo ugodnih cenah. Ponujajo vam tudi dodatno SIM kartico, vezano na vaš obstoječi paket, s tem pa možnost interneta dostopa z napravo, ki vam je pri roki, oz. je ustrežnejša za skrsanje po spletu, gledanje filmov, poslušanje glasbe in prebiranje novic.

KATERI JE VAŠ VSAKODNEVNI SOPOTNIK?

Se zavedate, da vsakodnevno pogledamo večkrat na ekran našega pametnega zaslona kot se zasmejimo? Če je vaša realnost takšna, poskusite poskrbeti, da je vaš vsakodnevni sopotnik v obliki mobilnega telefona primeren. Vzdržljiva baterija, dovolj velik pomnilnik, kamera z visoko ločljivostjo za ohranjanje pomembnih trenutkov, nenazadnje tudi povezljivost in izgled. Trg nam ponuja pester nabor mobilnih naprav, ki z vsako novo generacijo modelov omogočajo več funkcionalnosti, ki jih uporabniki želimo. Pri MegaTel si lahko izberete katero koli mobilno napravo – telefon, tablico ali druge pametne naprave in pripomočke – v enkratnem znesku ali na 24 obrokov ob vezavi.

Vabljeni, da vas vaš naslednji pogled na ekran vodi na spletno stran www.megatel.si. Morda vam njihove storitve pričarajo nasmeh na obraz. (P.R.)

DOBRIH 30 LET MOBILNE TELEFONIJE

V tridesetih letih, od kar je v naš vsakdanjih vključen mobilni aparat, se je poleg napredka tehnologije spremenilo tudi naše vedenje in uporaba prenosnih telefonov.

- **Uporaba številnih aplikacij**

Igranje igrice, poslušanje glasbe, gledanje televizije bo vedno »in«. V zadnjih letih smo priča pravemu izbruhu aplikacij za učenje oz. šolanje na daljavo, aplikacij za organiziranje vsakodnevnih obveznosti, za spremljanje telesne aktivnosti ... pojavljajo se tudi aplikacije, ki nas opominjajo, kdaj je potrebno odložiti telefon.

- **Spletno nakupovanje in plačevanje računov**

Nekoč ste izgubili ogromno časa z vožnjami do trgovine in se izgubljali v dolgih vrstah pred blagajno. Iz udobnega naslanjača lahko zdaj v miru na svojem mobilnem telefonu pregledate ponudbo in naročite stvari, ki jih potrebujete ali pa so vam le všeč, s tem pa prihranite veliko dragocenega časa. Pomagajte si lahko tudi pri plačevanju računov, saj so na voljo mobilne banke, s pomočjo katerih imate popoln nadzor nad svojimi financami.

Mega Tel

Mega M d.o.o.

Rudarska cesta 6, 3320 Velenje

+386 3 777 00 40,

info@megatel.si

www.megatel.si

**NAPREDNE IN
CELOVITE REŠITVE**

XIAOMI

Kaj je Xiaomi ustvaril v 2023? Kaj pripravljajo za 2024?

XIAOMI IMA ZA SEBOJ ŠE ENO ZELO USPEŠNO LETO. NE GOVORIMO O PRODAJNIH ŠTEVILKAH, ČEPRAV SO TUDI TE IMPRESIVNE, AMPAK O VREDNOSTI, KI SO JO USTVARILI ZA SVOJE UPORABNIKE.

Xiaomi je eno redkih podjetij, ki je uspeh na trgu mobilne telefonije izkoristilo kot platformo za lansiranje lastnega ekosistema. V domovih čistijo Xiaomi robotski sesalniki, kuhajo cvrtniki na zrak, v garažah in kolesarnicah so odlični električni skiroji, v prirodu pa je tudi električni avto, na katerega pa bomo morali počakati vsaj še eno leto. Na zapestjih rekreativcev so Xiaomi pametne ure in predvsem pametne zapestnice, ki športnikom omogočajo natančno spremljanje zdravja in napredka. V žepih pa, kot še vselej v zadnjem desetletju, najdemo vsaj en Xiaomi pametni telefon. Čeprav postajajo prva ali druga izbira, ko gre za opremljanje pametnega doma, za urbano vožnjo ali športno udejstvovanje, so še vedno največ valov povzročili ravno na trgu telefonije.

XIAOMI REDMI IN POCO TELEFONI KRALJUJEJO V SVOJEM RAZREDU

Telefoni Xiaomi Redmi 12 so nadaljevali zapuščino svojih predhodnikov in poskrbeli, da bo Redmi serija še naprej znana po odličnem razmerju med ceno in zmogljivostjo. Hkrati so v nižji razred vpeljali miselnost, da lahko za nekaj stotakov dobimo zelo dobro napravo za avdiofile, filmove in fotografe.

POCO telefoni so bili nekoč specializirani za igranje mobilnih iger, danes so mojstri za vse. POCO X5 Pro ima zmogljive specifikacije, s katerimi lahko brez težav igramo skoraj vsako igro pri najvišji ločljivosti. Ko pa je potrebno, se lahko z na primer

glavno kamero ločljivosti 108 MP spremeni v zelo dobrega fotografa, AMOLED zaslon pa pričara pristno kinematografsko izkušnjo.

XIAOMI 13T IN XIAOMI 13T Pro – NEPRIČAKOVANO PRESENEČENJE

Srednji razred običajno ne pritegne največ pozornosti – pravilo, ki letos ni obveljalo za telefona Xiaomi 13T in Xiaomi 13T Pro.

Xiaomijevi 13T-ici nista predstavili nič revolucionarnega. Lanskoletni Xiaomi 12T Pro je med prvimi predstavil 200 MP senzor. Namesto, da bi (po vsej verjetnosti zaman) lovili še večjo senzacijo, so se raje osredotočili na največjo vrednost, ki jo lahko ponudijo uporabniku. Vgradili so najnovejšo MediaTek procesorje, ogromno prostora za shranjevanje iger, filmov in spominov, odlične in najsvetlejše AMOLED zaslone ter predvsem sklop kamer, ki se lahko kosajo tudi s fotografi izven svojega razreda. Vse to prejmete za skoraj polovično ceno v primerjavi z najboljšimi zastavonošami.

Ko je govora o telefonih z najboljšim razmerjem med ceno in zmogljivostjo, morata biti Xiaomi 13T in Xiaomi 13T Pro vedno na vrhu vašega seznama.

XIAOMI 13 ULTRA – JE TELEFON SPLOH LAHKO ŠE BOLJŠI?

Vsakič, ko v roke dobimo najnovejšega paradnega konja, kot na primer Xiaomi 13 in Xiaomi 13 Pro, se vprašamo, kaj sledi. Kako so telefoni lah-

ko še boljši? Je potreben čisto nov dizajn? Počakati nekaj let, da tehnologija naredi evolucijski preskok?

Xiaomi 13 in Xiaomi 13 Pro sta skoraj popolna telefona. Imata najboljše kamere, najhitrejši procesor, zaslone z barvami in kontrasti, ki jih lahko dostavi le najboljši AMOLED panel, in operacijski sistem MIUI, ki je istočasno prilagojen za nezahtevne uporabnike in tiste najbolj zagrizene, ki se radi poigravajo s samim jedrom telefona.

Nosila sta zastavo najboljšega, vse dokler ni prispel Xiaomi 13 Ultra. Označili smo ga kot telefon z »Vau« faktorjem. Dolgočasnost telefonov je prevetрил z usnjenim dizajnom, unikatnim sklopom Leica kamer, ki se lahko kosajo s pravim DSLR fotoaparatom, in z unikatnimi fotografskimi dodatki, s katerimi Xiaomi 13 Ultra postane bolj fotoaparat kot pametni telefon.

Ni videti, da bi kitajskemu velikanu zmanjkovalo sapa ali idej. Prihaja Xiaomi 14 z najnovejšim procesorjem Snapdragon 8 Gen 3 in prenovljenim operacijskim sistemom HyperOS, v pripravi je tudi že nova serija Redmi 13, kot rečeno pa imajo za 2024 načrtovano tudi lansiranje električnega avtomobila.

Čeprav klišejevske, vendar za Xiaomi velja pregovor »le nebo je meja«. Nestrpnost pričakujemo, kaj vse bodo pripravili za leto 2024. Za konec leta in do 9. 1. 2024 pa so pripravili še 20 % popust in priložna darila ob nakupu izbranih Xiaomi izdelkov. Več na www.mi-store.si. (P.R.)

SMS JE STALNICA DIGITALNEGA MARKETINGA

SMS kot primarni kanal sporočanja

UPORABO SMS SPOROČIL KOT NAČINA KOMUNIKACIJE S STRANKAMI TER TRŽENJA JE NAJBOLJ OBŠIRNO UVEDLA PANOGA SPLETNE PRODAJE.

Izjemno visoka stopnja branosti ter zanesljiva dostava pa je spodbudila številne druge branže, od turizma do storitvenega sektorja, da posvoji SMS kot enega od glavnih orodij sodobnega digitalnega marketinga.

IZBOLJŠANJE PRODAJE IN DOSTAVE

Hitrost, učinkovitost in nizki stroški so glavni razlogi, da je spletna prodaja med prvimi posvojila SMS sporočanje kot enega glavnih kanalov digitalnega marketinga. Na ta način so številna podjetja izboljšala različne spektre poslovanja: **od povečanja deleža prevzetih pošiljk, boljše**

konverzije oziroma prodaje v spletnih trgovinah ter izboljšanja nakupovalnih izkušenj s pomočjo anket. Po podatkih podjetja ZipWhip v ZDA kar **34 % vseh podjetij uporablja SMS kot način komunikacije**, s katerim ostajajo v stiku s strankami med in tudi po pandemiji.

SMS ZA ROJSTNI DAN, PO USPEŠNI TRANSAKCIJI IN PRED PRIHAJAJOČIM PREGLEDOM

Poleg spletne prodaje **SMS marketing uspešno prodira tudi v druge sektorje, kot so turizem, zdravstvo, bančništvo** itd. Razlog za to je v prilagodljivosti in univerzalnosti SMS sporočil. Ne glede na panogo, **SMS marketing omogoča podjetjem neposreden stik s strankami in ciljanje specifičnih skupin.**

Večina nas je že prejela SMS sporočila od turističnega velikan **Booking**. Prav tako smo se skoraj vsi v **Facebook** ali **Gmail** že prijavili s pomočjo varnostne SMS kode, vedno bolj pogosto pa je tudi opozarjanje na dogovorjene termine v storitvenem sektorju, ki zmanjšuje število zamujenih obiskov.

ŠTEVILKE NE LAŽEJO

Po raziskavah podjetja EZTexting kar **98 % lastnikov mobilnih telefonov prebere vse prejete SMS-e**. To pa ni vse: če je povprečna stopnja odprtih povezav v elektronski pošti le 2 % pa kar 19 % uporabnikov mobilnih telefonov klikne na povezavo v prejetem SMS sporočilu. Obenem je **povprečni čas za odprtje kratkih sporočil dolg le tri minute.**

Vse to so razlogi, zakaj boste v prihodnosti prejeli več sporočil o bančnih transakcijah, prihajajočih dogovorjenih terminih, opravljenih nakupih in novih ponudbah. In če ste del omejenih sektorjev, je napočil skrajni čas, da **SMS vključite v svojo digitalno strategijo.**

Več najdete na www.sinhro.si.

(P.R.)

Sinhro

www.sinhro.si

STORITEV VOWIFI V IZOGIB NEPOTREBNIM STROŠKOM

Izognite se dragim klicem v tujini

STE POGOSTO NA POSLOVNIH POTOVANJIH IN SLABO SEZNANJENI S STROŠKI KLICEV IN SMS-OV PRI TUJIH OPERATERJIH? TRG MOBILNE TELEFONIJE SVETOVNO GLEDANO NI REGULIRAN, ZATO SE HITRO ZGODI NELAGODNA SITUACIJA, KJER ZA STORITVE PLAČATE 3-KRAT, 5-KRAT TUDI 10-KRAT VEČ, KOT STE PRVOTNO PRIČAKOVALI.

Ste v skrbeh glede mobilnega računa, saj nikoli ne veste, kakšne so cene za klice in sms-e, medtem ko gostujete v tujini? Zavarujte se pred astronomskimi zneski mobilnega računa z uporabo storitve VoWiFi. Kakšne so prednosti VoWiFi in praktični primeri uporabe v poslovnem okolju, nam je predstavil mobilni operater, ki deluje izključno na poslovnem B2B segmentu – SoftNET mobil.

Marsikomu izmed nas se je že zgodilo, da smo odšli v tujino in ob vrnitvi nazaj nas je pričakal visok račun za mobilne storitve, s katerimi cen nismo bili seznanjeni. Pogosto se dogaja, da se ob prihodu v tujino mobilni operater samodejno spremeni, čeprav le ta nima sklenjene pogodbe z domačim mobilnim operaterjem. Ker regulacije na tem področju ni, prihaja do velikih razhajanj v ceni.

V kolikor pogosto poslovno potujete, je na voljo elegantna rešitev, ki poslovnim uporabnikom prinaša zaščito pred takšnimi situacijami. VoWiFi (Voice over WiFi) je storitev, ki omogoča klicanje in pošiljanje SMS sporočil preko brezžičnega omrežja WiFi. Glavna prednost te tehnologije je, da uporabniki lahko izvajajo klice preko WiFi povezave, ne da bi bili omejeni na državo, v kateri se nahajajo, in tudi na območjih s slabim mobilnim signalom.

PRIMER UPORABE VoWiFi V TUJINI

Z uporabo VoWiFi storitve lahko potujete po svetu in kličete slovenske telefonske številke po enaki ceni, kot če bi jih opravljali v Sloveniji. Ste na primer na konferenci v tujini v hotelu, ki vam nudi WiFi. Po opravljenih nastavitvah pokličete poslovno stranko po ceni svojega slovenskega operaterja. Stranki se na ekranu izpiše običajna slovenska številka brez mednarodne predpone (prefix), torej kot da kličete iz Slovenije. Razumem, zaželeli ste si krajši sprehod in ste zunaj območja WiFi-ja. Tudi v takem primeru se najde rešitev. Z nakupom lokalne SIM kartice si na telefonu lahko ustvarite »hot spot«. Takrat lahko uporabljate lokalne mobilne podatke, ki so običajno poceni. Na primer v ZDA 2 GB podatkov stane 9,12 € (10 USD), v Dubaju 2 GB podatkov stane 24,84 € (100 AED), v Švici 2 GB podatkov stane 10,48 € (9,90 CHF).

VoWiFi se izkaže za izjemno koristnega tudi na območjih, kjer je slaba pokritost mobilnega signala. Na primer, če imate pisarno ali dom v ob-

močju s slabim mobilnim signalom, vam VoWiFi omogoča klice brez prekinitev ali šumov v komunikaciji. Pozabite na težave s slabim signalom! VoWiFi je vsekakor inovativna rešitev za poslovno komunikacijo. S SoftNET Mobil kot ponudnikom mobilnih storitev se odpirajo vrata za učinkovitejšo in cenovno dostopnejšo klice ter povezljivost, kar lahko znatno prispeva k izboljšanju poslovanja in komunikacije v poslovnem svetu. Pa naj še kdo reče, da cel svet ni postal ena velika globalna vas!

MOBILNI OPERATER SPECIALIZIRAN ZA POSLOVNI SVET

Ne glede na to, ali ste lastnik majhnega podjetja, ki išče preprosto, stroškovno učinkovito rešitev, ali veliko podjetje s kompleksnimi zahtevami glede povezljivosti, imajo strokovno znanje in vire, da vas podprejo in vam ustrezno svetujejo. Poleg mobilnih paketov, nudijo varna omrežja in napredna orodja za analitiko ter poročanje. Ekipa strokovnjakov SoftNET mobil je vedno na voljo za pomoč strankam in nenehno vlagajo v izboljšanje storitev. Predvsem se od ostalih ponudnikov razlikujejo zaradi svoje osredotočenosti na stranke, kakovost storitev ter celovitost ponudbe, saj poleg mobilnih storitev za poslovne uporabnike nudijo tudi celostne telekomunikacijske storitve. Njihova specializacija je poslovni sektor, kar jim omogoča, da posameznik prejme kar najbolj učinkovito rešitev in optimizira stroške. Več informacij najdete na spletni strani www.softnet.si.

(P.R.)

Vas zanimajo dodatne ugodnosti?
Stopite z nami v kontakt

SoftNET
mobil

SoftNET d.o.o.,
Borovec 2, 1236 Trzin
T: 065 600 600
mobilna@softnet.si
www.softnet.si

MIKROTIK L009

Nova legenda med usmerjevalniki je rojena

MIKROTIKOVA SERIJA L009 KOT NADGRADNJA PRIZNANEGA RB2011 PREDSTAVLJA EVOLUCIJO IN NAPREDEK V SVETU USMERJEVALNIKOV. S TO PRENOVLJENO NAPRAVO SE ODPIRAJO VRATA V NOV SVET ZMOGLJIVOSTI IN HITROSTI.

Mikrotikov L009 ni navaden usmerjevalnik. Že to, da je nova linija izdelkov 4-krat hitrejša od predhodne, je dovolj zgovoren podatek, da vzbudi naše zanimanje.

Za trenutek se ustavimo pri predhodniku – RB2011. Ta legendarna linija izdelkov že več kot desetletje zagotavlja cenovno ugodno, prilagodljivo in robustno povezljivost. Končno pa je nastopil čas za nadgradnjo – serijo L009. Vendar ne skrbite: ohranili in izboljšali so vse ključne elemente in funkcije priljubljenega RB2011. Tudi rdečo barvno shemo in privlačno ceno.

MOČNEJŠI PROCESOR

Ena glavnih izboljšav v seriji L009 je v močnejšem dvojedrnem ARM procesorju, ki postavlja nove standarde v hitrosti obdelave podatkov. To močno jedro je srce, ki poganja napravo in omogoča gladko ter učinkovito delovanje.

Ponuja izboljšave v delovanju, filtriranju, zapletenih pravilih požarnega zidu, šifriranju strojne opreme in še več. Opremljen je z močnim dvojedrnim procesorjem ARM. Med priključki na zadnji strani pa ima tudi USB vhod. USB lahko uporabite tudi za dodajanje modema LTE po vaši izbiri in še bi lahko naštevali – tu vas lahko omejuje samo vaša domišljija.

ODLIČNA HITROST IN ZANESLJIVOST

Poleg tega je usmerjevalnik opremljen z osmimi gigabitnimi Ethernet vhodi, ki omogočajo izjemno hitro povezljivost med različnimi napravami v omrežju. Dodatek SFP z 2,5 gigabitno hitrostjo še nadgrajuje zmogljivost, kar je izjemno pomembno v okoljih, kjer hitrost in zanesljivost igra ključno vlogo.

"Ena glavnih izboljšav v seriji L009 je v močnejšem dvojedrnem ARM procesorju."

Za brezžično povezljivost skrbi 2,4 GHz dual-chain tehnologija, ki zagotavlja hitrosti do 574 Mbps. Ta omogoča hitro in zanesljivo delovanje tudi v okoljih z velikim številom povezanih naprav. Pri tem pa je pomembno, da ob tem ne peša stabilnost signala, ki je z L009 vedno na vrhunski ravni.

PRIVLAČNA RDEČA BARVA IN UČINKOVITO HLAJENJE

Poleg teh tehničnih izboljšav ima serija L009 izboljšano ohišje v temno rdeči barvi, ki je že na prvi pogled nekaj posebnega. Vključuje učinkovito termično hlajenje, po obliki spominja na priljubljene naprave RB5009 in deluje kot ogromen hladilnik, ki zagotavlja, da usmerjevalnik deluje optimalno tudi ob intenzivni uporabi in se izogne pregrevanju. Dejstvo je, da si lahko, če ne prihaja do pregrevanja, obetamo dolgotrajnejše in zanesljivejše delovanje naprave.

MIKROTIK IMA REŠITEV ZA VSE

Pri Mikrotiku so svetovni prvaki v tetrisu za strešniške sobe in del učinkovitih rešitev je tudi usmerjevalnik Mikrotik L009. Če pa ne potrebujete brezžične zmogljivosti, lahko preizkusite tudi drugo različico tega usmerjevalnika: L009UiGS-RM. Vse funkcije ima enake – razen 2,4 GHz brezžične povezave. Z izjemno zmogljivostjo oziroma hitrostjo delovanja, ki je do štirikrat večja od prejšnjega modela, in številnimi novimi funkcijami, je serija L009 vsekakor modra nadgradnja. Njena sposobnost optimizacije delovanja, prihranka časa, denarja ter prostora v strešniški sobi predstavlja nesporno privlačnost za vsakogar, ki išče učinkovito in napredno mrežno rešitev. Več o usmerjevalniku Mikrotik L009 in ostalem portfelju podjetja lahko najdete na www.techtrade.si.

(P.R.)

VAD-Value Added Distributor
TECHTRADE
www.techtrade.si

Tech Trade
Blatnica 8, 1236 Trzin
+386 1 562 21 11

HIKVISION

Interaktivni zasloni spreminjajo posel in izobraževanje

NOVA GENERACIJA DIGITALNIH TEHNOLOGIJ SPREMINJA NAČIN ŽIVLJENJA, DELA, KOMUNICIRANJA, DRUŽENJA, POTOVANJA IN UČENJA. MED DRUGIM NA TRGU IZSTOPAJO INOVATIVNI INTERAKTIVNI ZASLONI, KI KAR NAJBOLJE ZADOVOLJUJEJO POTREBE KUPCEV.

V okolju, kjer sta komunikacija in sodelovanje bistvenega pomena, je mogoče vsakodnevne se-stanke v pisarnah in šolska predavanja poenostaviti z interaktivnimi zasloni, ki povečujejo učinkovitost in združujejo številne prednosti v enem izdelku.

KAKO PAMETNO IZBRATI ZASLON?

Hikvisionovi interaktivni zasloni z najsodobnejšimi tehnologijami ponujajo izjemen vizualni prikaz za različne profesionalne potrebe, kot so konference, poučevanje in podobno. K temu veliko pripomoreta tudi možnost ločljivosti 4K in zasloni, ki onemogočajo bleščanje steklene površine. Ti zasloni uporabnikom omogočajo filtriranje več kot 50 % ultrakratkovalovne svetlobe za zaščito oči, ne da bi pri tem žrtvovali kakovost in barvno intenzivnost. Največja prednost zaslonov Hikvision pa je napredno in prilagodljivo sodelovanje, saj povečujejo učinkovitost timskega dela.

Z integracijo z enako zmogljivimi izdelki in programsko opremo Hikvision ponuja rešitve na ključ za konference in izobraževanje, ki navdihujejo bolj priročno povezljivost, kjerkoli jo potrebujete. Je rešitev, ki je kot nalašč za avdio in video konference ter učilnice. Hikvisionovi interaktivni zasloni podpirajo funkcionalnost pametne bele table z inteligentnim prepoznavanjem rokopisa in različnimi vgrajenimi orodji. Vgrajen brskalniki in možnost branja več vrst datotek izboljšata celotno izkušnjo.

Kaj pa avdio in video podpora? Zaslon je opremljen s kamero ločljivosti 8 MP in nizom 8 mikrofонов, prilagodljiva komunikacija na daljavo pa je zagotovljena z jasnim zvokom, stabilno glasovno povezavo in visoko kakovostno sliko. Uporabniki lahko med dvema sistemoma preklaplajo samo z enim klikom – glede na to, da je privzeto vgrajen Android 13.0, mogoče pa je do-

dati tudi OPS za združljivost z operacijskim sistemom Windows.

REŠITEV ZA KONFERENCE

Spletne konference so za večino zaposlenih v pisarnah postale redni del delovne rutine. Z integracijo vrhunskih komponent Hikvision ponuja bolj produktivno in interaktivno izkušnjo. UltraHD slika in čist zvok zblížata oddaljene član-e vaše ekipe – kjerkoli na svetu se nahajajo. Rešitev podjetja Hikvision za avdio in videokonference vključuje na novo oblikovano pisalo, elegantno držalo zanj, USB Type-C, 8 MP kamero in niz 8 mikrofонов, kot tudi široko paleto barv in eleganten videz. Rešitev je enostavna za namestitev in stroškovno učinkovita.

REŠITEV ZA IZOBRAŽEVANJE

Izobraževalne ustanove se nenehno usmerjajo k informatizaciji izobraževanja, vendar pa si učenci, ki odrasčajo v tehnološkem svetu, želijo bolj celovite učne izkušnje in boljših izobraževalnih virov. Z uporabo profesionalnih kamer, ki jih poganja umetna inteligenca, in programske opreme, ki je enostavna za uporabo, Hikvisionova rešitev Classroom Hub premaga številne izzive tako, da ponuja učenje na daljavo in v več učilnicah hkrati ter spremeni fizične učilnice v digitalne, virtualne. Z vgrajeno kamero, mikrofonom in zvočniki, zmogljivo strojno opremo in zaobljenimi robo-

PROJEKT „E-SOLE“ JE PRINESEL REVOLUCIJO V HRVAŠKO ŠOLSTVO

Hrvaška akademska in raziskovalna mreža CARNET je javna ustanova, ki deluje na področju informacijske in komunikacijske tehnologije ter njene uporabe v izobraževanju. Letos so zaključili velik projekt digitalizacije v šolah po vsej Hrvaški, imenovan »e-Sole«, v sklopu katerega so Hikvisionove interaktivne zaslone namestili v številne osnovne in srednje šole. Natančneje, 3360 zaslonov v 1718 šolah.

Projekt omogoča sodobno izvajanje pouka v digitalno opremljenih učilnicah, kjer učitelji uporabljajo digitalne izobraževalne vsebine, širijo komunikacijo izven meja fizične učilnice in spodbujajo aktivnejšo vlogo učencev v izobraževalnem procesu. Digitalno kompetentni učitelji v digitalno zrelih šolah so danes pripravljeni na uvajanje in uporabo novosti v svojih pedagoških praksah.

vi, preprosto zasnovo in optično zaščito pred modro svetlobo so Hikvisionovi zasloni popolna rešitev za učenje na daljavo, saj lahko hkrati delijo snov z učenci, ki niso v učilnici, ter ohranjajo njihovo raven sodelovanja. (P.R.)

HIKVISION

adriatic-malta@hikvision.com
www.hikvision.com/europe

telemach

VSAK OD NAS
SKRIVA V SEBI
BOŽIČKA

Izkoristi izjemno
praznično
ponudbo

Telemach 5G
telefon

24x 4,50 EUR/MES

Najnižja cena v zadnjih 30 dneh pred znižanjem

AKCIJSKA CENA

2 50
EUR/MES

v paketu Največ

Akcijska ponudba velja od 1. 12. 2023 do 15. 1. 2024 oz. do razprodaje zaloga ali preklica, karkoli nastopi prej, ob sklenitvi naročniške pogodbe za nedoločen čas ali podaljšanju naročniškega razmerja za paket mobilnih storitev družine VEČ z dogovorom za obročni nakup telefona Telemach 5G telefon po znižani ceni z vezavo 24 mesecev. Razlika med redno in akcijsko ceno naprave se vključi v prejeto ugodnost ob vezavi. Naročnik je dolžan prvi obrok kupnine za opremo poravnati istočasno s sklenitvijo dogovora za obročni nakup opreme. Cena priključnine je 12 EUR. Slike so simbolične. Vse cene vključujejo DDV. Več o akcijski ponudbi na www.telemach.si.

telemach.si

BIROKRAT EPOSLOVANJE

8 ključnih prednosti in funkcionalnosti sistema

VSAKO PODJETJE SE SREČUJE Z IZZIVI UPRAVLJANJA DOKUMENTOV, KI SO OSNOVNI GRADNIKI VSAKODNEVNEGA POSLOVANJA. UČINKOVITOST UPRAVLJANJA Z DOKUMENTI POMEMBNO VPLIVA NA CELOTEN TOK DELA IN KONČNI REZULTAT.

Raznolikost organizacijskih struktur ter specifični tokovi dokumentov kažejo, da je ključno imeti celovito in prilagodljivo rešitev za to izredno pomembno področje.

NAPREDEN MODUL ZA UPRAVLJANJE Z DOKUMENTI

Birokrat ePoslovanje predstavlja napreden modul za upravljanje z dokumenti, ki združuje vse ključne funkcionalnosti za uspešno delo z dokumentacijo. Njegova vsestranskost pri deljenju, vodenju in sledenju dokumentov skozi predstavljen procese omogoča napredno iskanje, arhiviranje ter integracijo eKnjižb in eRačunov – vse to v eni preprosti rešitvi.

KATERE SO KLJUČNE PREDNOSTI SISTEMA?

Začnimo z učinkovitostjo poslovanja. Dejstvo je namreč, da se s poenostavljenim delom z dokumenti dvigne celotna učinkovitost poslovanja. Potem je tu centralno upravljanje, ki odpravlja raztresenost »na vse konce«. S centralnim upravljanjem lahko vse dokumente in procese poslovanja upravljate na enem mestu, kar omogoča boljšo organiziranost.

Prednost sistema Birokrat ePoslovanje je tudi visoka stopnja varnosti dokumentov. To omogočata nadzorovani dostop in sledljivost dokumentov. Sistem pa poleg varnosti zagotavlja tudi upravljanje rokov hrambe.

Peta prednost je hitro iskanje dokumentov. Napredno iskalno orodje namreč omogoča hitro in preprosto iskanje dokumentov, kar prihrani čas in poveča produktivnost v podjetju. Prihranjen

Birokrat ePoslovanje

- ✓ Vse na enem mestu
- ✓ Zmanjšanje ročnega vnosa in napak
- ✓ Avtomatizacija procesov
- ✓ Ažurne poslovne informacije

Prednost sistema Birokrat ePoslovanje je tudi visoka stopnja varnosti dokumentov. To omogočata nadzorovani dostop in sledljivost dokumentov.

čas pa lahko porabite za druge projekte. Z vse večjo mobilnostjo na delovnih mestih potrebujemo rešitve, ki temu trendu sledijo. Zato Birokrat ePoslovanje omogoča dostop do dokumentov kjerkoli in kadarkoli, kar poveča mobilnost in odzivnost zaposlenih.

Poleg tega je celoten tok dokumentov avtomatiziran, kar spet vpliva na upravljanje delovnih procesov, ki so na ta način hitrejši in bolj učinkoviti. Pri tradicionalnih sistemih informacije niso bile nikoli tako ažurne, kot so lahko danes. Zato je tu še zadnja prednost, ki pa je prav tako pomembna, kot so bile ostale – ažurnost informacij. Takojšnja izmenjava dokumentov zagotavlja stalni nadzor in v vsakem trenutku ažurne informacije o poslovanju.

V PRAKSI POKAŽE VSO SVOJO MOČ

Modul ePoslovanje omogoča avtomatiziran začetek in knjiženje prejetih računov ter bančnih izpiskov, ki prispejo na elektronski naslov v PDF ali XML formatu. S pomočjo prepoznavanja podatkov v XML formatu se izvede avtomatsko knjiženje dokumentov in zapiranje odprtih po-

stavk. Poleg tega sistem samodejno vnaša prevzemnice na podlagi prejetih dobavnih ali računov v XML ali Excel formatu, kar olajša sledljivost in upravljanje zalog.

Danes vse bolj cenimo po eni strani natančnost, po drugi strani enostavnost oziroma uporabniško izkušnjo. Prav zato enostavno upravljanje z dokumenti postaja ključnega pomena, saj podjetjem in organizacijam omogoča, da se osredotočijo na svoje jedro poslovanja in hkrati izboljšajo svoje procese.

MOŽNOST INTEGRACIJE Z ZUNANJIMI REŠITVAMI PREKO API VMESNIKA

Birokrat ePoslovanje je preko API vmesnika možno povezati tudi z zunanjimi rešitvami. V ta namen je na spletni strani na voljo tudi API dokumentacija https://www.birokrat.si/birokrat_api. Birokrat ePoslovanje je vsestranska rešitev, ki omogoča optimizacijo dela z dokumenti in posledično dvig učinkovitosti ter konkurenčnosti podjetja na trgu.

Več o rešitvi lahko najdete na spletni strani www.birokrat.si/eposlovanje.

(P.R.)

Birokrat d.o.o.

Dunajska 191

1000 Ljubljana

T: +386 (0)1 5 300 200

M: +386 (0)30 35 22 88

E: info@birokrat.si

W: www.birokrat.si

ANALITICA D.O.O.

Kaj se dogaja v slovenski steklarski industriji?

POSEL ZAHTEVA, DA SI VEDNO KONKURENČEN. NAJBOLJŠI NAČIN ZA OHRANJANJE ALI DVIG KONKURENČNOSTI JE VPELJAVA NOVIH TEHNOLOGIJ, KAR JE CILJ PROJEKTA CEDIT.SI.

CEDIT.SI ali Celovita Digitalna Transformacija v Steklarski Industriji vodi Steklarna Hrastnik s pomočjo drugih specializiranih slovenskih podjetij. Za razumevanje podatkov, vpeljava umetne inteligence in strojnega učenja so se združili s podjetjem Analitica d.o.o., o katerem smo pred kratkim že spregovorili.

Analitica je ime, ki ga lahko pogosto slišite, če ste vpeti v ključne gospodarske sektorje. Finančnim institucijam nudijo skladnost, prodajnim napredne prediktivne modele za prilagojeno prodajo izkušnjo, energetika in industrija pa jih največkrat potrebuje za vpeljavo digitalnega dvojčka in digitalne transformacije.

Tokrat je bila njihova naloga soočiti se z nestrukturiranimi podatki za optimizacijo 3D načrtov predoblik premijskih oziroma dizajnerskih steklenic.

ZAKAJ NESTRUKTURIRANI PODATKI POVZROČAJU TOLIKO PREGLAVIC?

Nestrukturirani podatki so vedno težje obvladljivi. Glavni izzivi pri obvladovanju nestrukturiranih podatkov izhajajo iz njihove heterogenosti in pomanjkanja standardizacije. Ti podatki se pojavljajo v nešteti oblikah in formatih, ki se jih

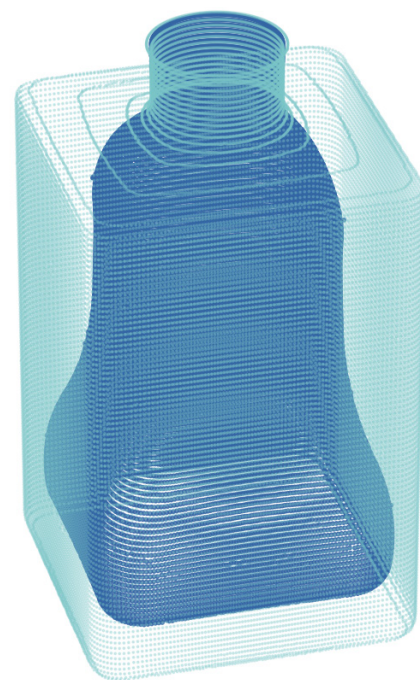
ne da enostavno sortirati ali analizirati brez naprednih orodij, kot so algoritmi umetne inteligence in strojnega učenja.

V steklarski industriji so nestrukturirani podatki pogosto v obliki velikih količin nestandardiziranih in količinsko neopredeljenih informacij, kot so proizvodni zapiski, CAD modeli, ocene kakovosti, slike in posnetki napak ter podatki senzorjev. Te vrste podatkov zahtevajo kompleksno interpretacijo, ki je standardna orodja za analizo podatkov ne zmorejo neposredno obravnavati. Kriteriji za validacijo podatkov so ključni za zagotavljanje, da so informacije, izpeljane iz nestrukturiranih podatkov, točne in zanesljive. To vključuje odstranjevanje ali obravnavanje neželenih elementov, kot so tujki, in razumevanje različnih rotacij ali orientacij, kar je še posebej pomembno pri slikovnih podatkih in 3D modelih. Sistemi, kot je IBM watsonx, uporabljajo napredne tehnike strojnega učenja in umetne inteligence, da se spopadejo s temi izzivi.

IBM WATSONX – PODPORA PRI OBLIKOVANJU 3D PREDOBILKE DIZAJNERSKIH STEKLENIC

Podjetje Analitica je za projekt CEDIT.SI izkoristilo platformo za umetno inteligenco IBM watsonx. Sestavljena je iz treh komponent, ki so jih prilagodili za naloge v steklarski industriji. Watsonx.ai z razvojem modelov umetne inteligence omogoča analizo in optimizacijo dizajna predoblik, kar je ključnega pomena za učinkovitost proizvodnje končnega izdelka in izpolnjevanje zahtev naročnika. Steklarna od naročnika prejme dizajn končnega izdelka, sama pa mora določiti obliko vmesnega koraka proizvodnje, t.i. predobliko. Zmožnost IBM watsonx.ai, da izvaja modeliranje, pomaga pri določanju najbolj učinkovitih predoblik za proizvodnjo končnih izdelkov.

Watsonx.data igra ključno vlogo pri zagotavljanju kakovostnih podatkov iz različnih podatkovnih virov za proces modeliranja. Kakovostni vhodni podatki so bistveni za zagotavljanje kvalitete v celotnem procesu načrtovanja in izvajanja proizvodnje. Vsaka steklenica mora izpolnjevati visoke standarde, ki so potrebni za dizajnerske izdelke. Širša uporaba platforme IBM watsonx v proizvodnjah npr. omogoča zgodnje

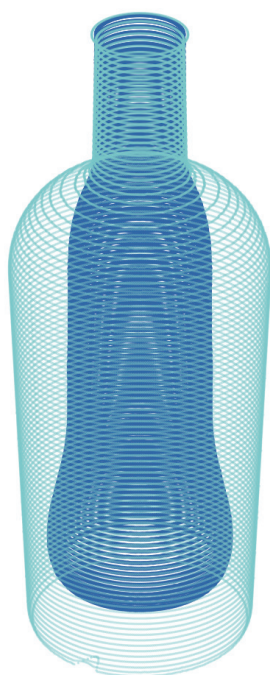

odkrivanje napak v (pol)izdelkih in nepravilnosti na proizvodnih linijah, kar pripomore k zmanjšanju izmeta in porabe energije ter s tem povečanju donosnosti. Možnost prediktivnega vzdrževanja je še dodaten pomemben element, ki omogoča proizvodnim podjetjem, da se izognejo nepričakovanim prekinitvam proizvodnje, zahvaljujoč naprednim analitičnim sposobnostim, ki napovedujejo potrebno vzdrževanje in popravila strojev.

Upoštevanje skladnosti in varnosti podatkov ter modelov je prav tako bistveno. Watsonx.governance zagotavlja, da so vsi zbrani in obdelani podatki sledljivi in v skladu z industrijskimi in regulativnimi standardi. To je še posebej pomembno v industriji z reguliranimi izdelki, za katere so standardi za varnost in kakovost izjemno visoki.

Z uporabo IBM watsonx lahko proizvodna in druga podjetja izboljšajo svojo proizvodnjo, logistiko, povečajo kvaliteto izdelkov in ostanejo konkurenčna na trgu.

Več o platformi IBM watsonx in kako jo lahko podjetje Analitica prilagodi za vaše potrebe na www.analitica.si in www.ibm.com/watsonx. (PR)

analitica

Analitica d.o.o.

Tržaška cesta 134,
SI-1000 Ljubljana, Slovenija
+386 1 2565 196
info@analitica.si

www.analitica.si

SEEDS FOR THE FUTURE

Huawei najboljšemu študentu omogočil edinstveno priložnost

ŠTUDENTKE IN ŠTUDENTI IZ ŠESTIH SLOVENSКИH FAKULTET SO USPEŠNO ZAKLJUČILI ŽE ČETRTI ZAPOREDNI PROGRAM SEEDS FOR THE FUTURE.

Program Seeds for the Future se usmerja v razvoj tehnoloških talentov in zapolnjuje vrzel med teorijo in prakso. Tako so študentje v okviru osemindnevne programa pridobivali dragocena znanja in izkušnje od vodilnih strokovnjakov na področju naprednih tehnologij, kot so 5G, umetna inteligenca in računalništvo v oblaku. Vzoredno s pridobljenim znanjem o tehnologijah so dobili dragocen vpogled v poslovanje enega vodilnih svetovnih tehnoloških podjetij.

NAGRADA ZA NAJBOLJŠEGA – ŠTUDIJSKI IZLET NA KITAJSKO

Vsi udeleženci so za uspešno opravljen program prejeli certifikat, Huawei pa najbolj nadobudnega predstavnika letošnje generacije pelje tudi na študijski izlet na Kitajsko.

Ob obisku evropskega »Grand finala programa Seeds for the Future«, ki bo potekal med 17. in 24. januarjem na Kitajskem, bo imel slovenski predstavnik edinstveno priložnost, da поблиže spozna kitajsko kulturo, obiše sedež podjetja Huawei in se poveže z ostalimi mladimi tehnološkimi talenti iz celotne Evrope. To ni zgolj priložnost za pridobivanje novega tehnološkega znanja, temveč tudi gradnjo odnosov in mreženje na mednarodni ravni, kar je ključno za uspeh v dinamičnem svetu tehnologije.

UDELEŽENCI IZ VEČ KOT 130 DRŽAV

Program je od leta 2008 vključeval udeležence iz več kot 130 držav in regij.

HUAWEI

www.huawei.com/minisite/seeds-for-the-future/index.html

Kakšna je izkušnja s programom?

Prvič, želim izraziti svoje pohvale organizatorjem programa Seeds of The Future, tako na globalni kot lokalni ravni. Celoten program je bil izjemno dobro organiziran, z vsem gradivom, ki je bilo dostopno vsem udeležencem. Mentorji so bili vrhunski strokovnjaki na svojem področju, vedno pripravljeni odgovoriti na vprašanja in deliti svoje znanje ter izkušnje. Vse obravnavane tehnologije so med najpomembnejšimi danes in za prihodnost. Glede tekmovalnega dela, teme za projekte so zasnovane tako, da prispevajo k izboljšanju okolja, reševanju socialnih problemov in izboljšanju življenja ljudi na splošno. Program nudi veliko možnosti za osebno in poklicno rast. V kratkem, izkušnja s programom Seeds of The Future je bila izjemna.

Kaj si se novega naučil?

V okviru programa sem pridobil nove veščine, vključno z uporabo novih in relevantnih tehnologij, kot so 5G, AI, Cloud and Digital Power in IoT. Poleg tega sem se naučil oblikovati učinkovite rešitve, določati ciljno publiko ter izvajati raziskave trga. Te veščine so po mo-

jemu mnenju ključne za vsako mlado in ambiciozno osebo.

Zakaj bi ta program priporočil študentom in študentkam?

Program Seeds of The Future je ključen za profesionalni razvoj vsakega študenta. Ne le, da dopolnjuje fakultetno znanje na edinstven način, temveč tudi omogoča praktično uporabo teh znanj. Program študentom ponuja priložnost, da delijo ideje, kreativnost ter se učijo od drug drugega in mentorjev. Udeležba in morebitna zmaga v takšnem programu izjemno izboljšata življenjepis ter kažejo potencialnim delodajalcem našo ambicioznost, radovednost in motivacijo, kar nakazuje naš potencial za rast in napredek.

Do leta 2021 je bilo v globalni program vključenih že 12.413 študentk in študentov iz 137 držav po vsem svetu, prav vsi udeleženci pa potrjujejo, da je bila že udeležba v omenjenem programu pomemben mejnik v njihovem razvoju in razmišljanju. Dodatna motivacija pa je tudi sodelovanje v globalnem natečaju Tech4Good.

KAKŠEN JE SPLOH NAMEN PROGRAMA SEEDS FOR THE FUTURE?

Seeds for the Future vsako leto osvetljuje problematiko pomanjkanja tehničnih talentov, ki so nujno potrebni za digitalno preobrazbo družbe in gospodarstva in posledičen razvoj družbe. Povpraševanje po tehničnih talentih je veliko – v Sloveniji panoga IKT združuje že okrog 50 tisoč zaposlenih, strokovnjaki pa ob tem ocenjujejo, da jih bomo leta 2030 potrebovali že sto tisoč. V prihodnjem desetletju bomo tako vsako leto potrebovali vsaj dodatnih pet tisoč novih strokovnja-

kov. Vendar pa je v številnih državah opazen velik razkorak med tem, kar se mladi učijo in veščina, ki so nujno potrebne v resničnem svetu.

KLJUČNO JE SODELOVANJE MED PODJETJI IN IZOBRAŽEVALNIMI USTANOVAMI

Sodelovanje med tehnološkimi podjetji in izobraževalnimi ustanovami zato postaja ključnega pomena za most med temi dvema svetovi. Težnja po izboljšanju izobraževalnih programov v sodelovanju s tehnološkimi podjetji študentom omogoča, da pridobijo konkretne veščine in znanja, ki jih potrebujejo na delovnem mestu. Sodelovanje med tehnološkimi podjetji in izobraževalnimi ustanovami tako ne le zagotavlja pridobivanja konkretnih izkušenj, temveč tudi spodbuja inovacije v izobraževalnem procesu. S tem lahko zagotovimo, da so bodoči tehnološki strokovnjaki bolje pripravljeni na dinamične zahteve trga dela.

(P.R.)

Posebna ponudba za dijake, študente in upokoјence!

V reviji najdete članke o:

biologiji

astronomiji

računalništvu

avtomobilizmu

ter o mnogih drugih tehnoloških in naravoslovnih tematikah!

- 50 LET ODKRITJA TEHNOLOGIJE REKOMBINANTNE DNK
- Nevarna mikro- in nanoplastika
- Nesreča podmornice Titan

V zadnjih letih izredno majhni plastični delci, t. i. mikro- in nanoplastika, svojimi mikroskopski velikostmi. Kljub svoji zelo slabemu glasu, saj jo najdemo povsod, od vrha Everesta do oceanskih globin. Vse več je odkrivalo tudi v različnih tkivih in organih, učinek teh drobnih tujkov na živa bitja pa še ni popolnoma raziskan.

Med mikroplastiko prištevamo delce velikosti med 1 mm in 0,1 µm. Karšiči so na nanoplastiko. Številni pa so tudi delci manjši od 0,1 µm. Mednarodna univerza raziskovalci v domeni mikroplastike na Dunaju, je objavila, da so plastiko našli v krvi ljudi, ki so bili izpostavljeni plastiki na svojem delovnem mestu.

POBENI PLASTICI
Plastične mase so sestavljene iz polimernih snovi, ki so v naravi zelo trpežne. Vsebujejo različne dodatke, ki jim dajejo različne lastnosti. Vsebujejo tudi barve, okuse, vonjave, ki jih uporabljajo v različnih industrijskih in gospodarskih dejavnostih. Vsebujejo tudi različne kemikalije, ki so lahko škodljive za zdravje ljudi in okolje. Vsebujejo tudi različne mikroorganizme, ki so lahko škodljivi za zdravje ljudi in okolje.

DEUTSCHLAND IN REKORD
V nemški zgodovini so se pojavili različni rekordi. V letu 2015 je nemški rekordist v skokih s palico, Severin Freund, s palico skakal na 60,33 metra. V letu 2016 je nemški rekordist v skokih s palico, Severin Freund, s palico skakal na 60,33 metra.

Naročam se na revijo *Življenje in tehnika*:

● Letna naročnina **55€** Izberite knjižno darilo:

● Letna naročnina za dijake, študente in upokoјence **49€**

Kopijo kartice upokoјenca oz. potrdila o vpisu pošljite na mojca.borko@tzs.si ali po pošti na naš naslov.

● Digitalni zrcalno-refleksni fotoaparat

● Skrivnosti predstavitev Steva Jobsa

● iZnanost

● Ustvarite nepozabne spomine

Poštnina plačana po pogodbi št. 88/1/S. Znamka ni potrebna.

*Ime in priimek:

*Ulica in hišna številka:

*Poštna številka in kraj:

*Telefon:

E-pošta:

*Podpis:

Tehniška založba Slovenije

Lepi pot 6

(p. p. 541)

SI - 1000 Ljubljana

Tehniška založba Slovenije

www.tzs.si
narocila@tzs.si

MODRA ŠTEVILKA
080 17 90

Kaj se zgodi, ko vaš telefon ne prejema več posodobitev

MORDA STE V ZADNJEM LETU ALI DVEH LAHKO OPAZILI, DA MEDTEM, KO MED TELEFONI POTEKA DIRKA, KATERI JE NAJHITREJŠI, KATERI IMA NAJBOLJŠO KAMERO IN PODOBNO, VZPOREDNO MED PROIZVAJALCI POTEKA ŠE BITKA, KATERI PONUJA NAJDALJŠO PODORO.

Do pred kratkim sta bila v tem segmentu najboljša Apple in Samsung. Apple že dalj časa slovi po radodarnosti, kar se tiče podpore. Na primer, iPhone X še danes prejema ključne posodobitve. Samsung je med Android proizvajalci kot prvi ponudil 4-letno podporo za posodobitev operacijskega sistema in 5 let varnostnih popravkov. Sledili so mu OPPO, OnePlus in pred kratkim tudi Xiaomi, ki je telefonoma Xiaomi 13T in Xiaomi 13T Pro prav tako podaljšal podporo na 4 leta.

Če plačate za telefon blizu 1000 evrov ali celo več, je povsem razumljivo, da si želite čim daljše podporo. Sicer nima smisla kupovati paradnih konjev, če bodo ti postali zastareli v dveh ali treh letih. V srednjem in nižjem razredu je zgodba povsem drugačna. Tam opravimo nakup z zavedanjem, da lahko pričakujemo samo dve leti podpore ali celo manj. To je kompromis, ki ga sklenemo v zameno za občutno nižjo ceno. Glede na to, da telefoni srednjega razreda postajajo vse zmogljivejši – in po našem mnenju dovolj zmogljivi za skoraj vsakega uporabnika – je povsem možno, da jim bodo proizvajalci začeli nuditi daljšo podporo. Če ne iz drugega razloga zato, da jo zagodejo konkurenci.

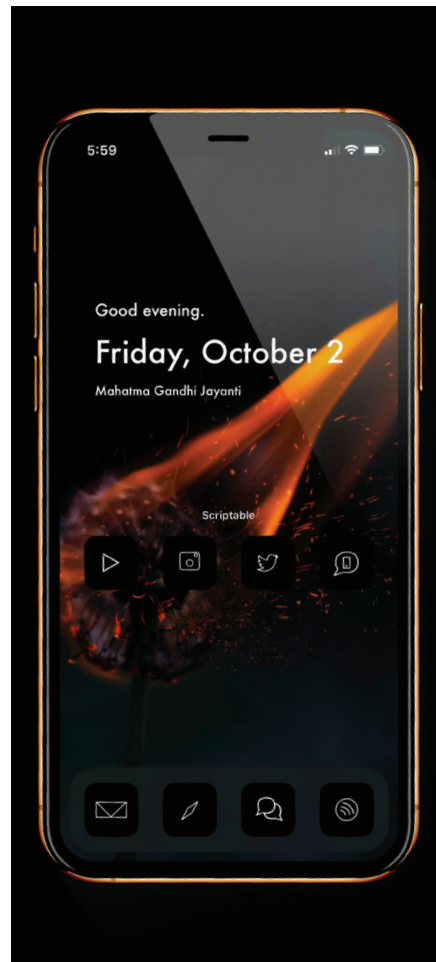
Kaj pa se zgodi, ko se telefonu izteče podpora? Se telefon nenadoma izklopi? Vam začne naganjati na vsakem koraku? Nič od tega, čeprav je zadnja možnost eden od simptomov, ki se sčasoma

lahko pojavi zaradi nepodprtega sistema. A več o tem v nadaljevanju.

POSODOBITVE OPERACIJSKEGA SISTEMA IN VARNOSTNI POPRAVKI. KAKŠNA JE RAZLIKA?

Kdaj se izteče podpora vašemu telefonu? Vsak proizvajalec ima glede podpore drugačno politiko. Kot rečeno, Samsung za svoje paradne konje nudi 4 leta Android nadgrajen in 5 let varnostnih popravkov. Enako tudi Xiaomi, Google ima celo 7-letno podporo za svoje telefone Pixel. Honor trenutno ponuja tri leta Android posodobitev, verjamemo pa, da bodo to kmalu spremenili, saj si bodo želeli izenačiti »uspeh« konkurentov. Pravilo je, da bo telefon najprej izgubil podporo za posodobitve operacijskega sistema, leto ali dve kasneje pa še varnostne posodobitve.

Ni vam treba takoj skočiti v dir v najbližjo prodajalno ali klicati operaterja, da bi radi zamenjali telefon. Telefon bo še dolgo po izgubi podpore funkcionalen. To potrjuje izkušnja iz uredništva: "V lasti imam skoraj 5 let star telefon (POCO F1), ki mi še danes dobro služi. Uporabljam ga za igranje določenih iger in za poigravanje z določeni elementi operacijskega sistema, ki so mi nedosegljivi na novejšem telefonu." Če boste kupili nov telefon, lahko starega uporabite tudi v pametnem domu, na primer kot nadzorno kamero, daljinski upravljalnik in podobno. Vsak proizvajalec ima svojo preobleko Androida, ki jo sproti posodablja.

MEDIA TV
Kapucinski trg 8, p.p. 114
Škofja Loka
E-mail: info@media-tv.si

SPONKA TV
www.sponka.tv
E-mail: info@sponka.tv

TV AS Murska Sobota
Gregorčičeva ul. 6, 9000 Murska Sobota
p.p. 203, T.: 02/ 521 30 30
info@tv-as.net, www.televizijaas.si

NET TV
Ob blažovici 115, Limbuš
info@xtension.si
T.: 02/252 68 07

TV ŠIŠKA
Kebetova 1, Ljubljana
tvsiska@kabelnet.si
T.: 01/505 30 53

GORENJSKA TELEVIZIJA
P.P. 181, Oldhamska cesta 1A
4000 Kranj
T.: 04/ 233 11 55
info@tele-tv.si, www.tele-tv.si

INFOJOTA
Informacijski kanal Ajdovščina
infojota@email.si
gsm: 040 889 744

TELEVIZIJA ETV
Loke pri Zagorju 22, 1412 Kisovec
GSM: 041-779-390
televizija@etv-hd.si, www.etv-hd.si

TELEVIZIJA NOVO MESTO d.o.o.
Podbevškova 12, Novo mesto
T.: 07/39 30 860, www.vaskanal.com

VTV - VAŠA TELEVIZIJA
Žarova 10, Velenje
tel.: 03/ 898 60 00, fax: 03/ 898 60 20
vstvstudio@siol.net, www.vstvstudio.com

TELEVIZIJA MEDVODE
Cesta kom. Staneta 12,
1215 Medvode
T.: 01/361 95 80, F.: 01/361 95 84

NOVA GORICA
Gregorčičeva 13, Dornberk
T.: 05/335 15 90, F.: 05/335 15 94
info@vitel.si, www.vitel.si

Samsung telefoni imajo One UI, Xiaomi bo odslej imel HyperOS (prej MIUI), Honorjev sistem se imenuje MagicOS ... Vsi delujejo na določeni različici Androida, te preobleke pa Googlev operacijski sistem le še dodatno začinijo z določenimi funkcijami, možnostmi personalizacije in podobno. To so posodobitve, ki naredijo največje spremembe na vašem telefonu, še posebej, ko proizvajalec pripravi večjo posodobitev, kot na primer prehod iz Androida 13 na 14.

Ko se telefonu izteče podpora, se praviloma nič ne spremeni. Z redkimi izjemami bodo vse aplikacije delovale enako kot prej, hitrost bo enaka, funkcije telefona bodo ostale enake. Če ste kdaj v Googlevi trgovini brskali med podrobnostmi aplikacij, ste morda opazili, da večina podpira sisteme izpred številnih let, na primer celo Android 5. Manjši razvijalci ne morejo nuditi tako dolgoročne podpore, večina pa želi poskrbeti, da njihove aplikacije in storitve delujejo na širokem številu naprav.

Razen tega, da z izgubo podpore ne boste dobili najnovejših funkcij, se izkušnja s telefonom bistveno ne spremeni.

KAKO POMEMBNI SO VARNOSTNI POPRAVKI? KAJ SE ZGODI, KO JIH NE PREJEMATE VEČ?

Varnost ima vedno prednost pred funkcionalnostjo, čeprav je na prvi pogled slednja za uporabniško izkušnjo bolj pomembna. Verjetnost, da boste ravno vi tarča nepridipravov, je majhna, nikoli pa ničelna. Google mesečno pripravlja varnostne popravke, ki jih proizvajalci zelo hitro tudi prevzamejo in pošljejo v izbrane telefone. Če imate telefon, star 4 leta ali več, morda sodite v kategorijo, ki je prenehala prejemati varnostne popravke, še posebej, če ste takrat kupovali v srednjem in nižjem razredu.

Kaj pa zajemajo varnostni popravki? Pogosto kritične popravke, ki odpravljajo hude ranljivosti v Android sistemu, programskih vmesnikih (API) in na drugih mestih, ki jih lahko nepridipravi uporabijo za dostop do vašega telefona. Varnostni popravki vas ne varujejo pred klasičnimi napadi, kot so na primer phishing sporočila, ki jih boste prejeli na mail, ali pa zlonamerna programska oprema, ki ste jo naložili s klikom na sumljiv oglas ali sporočilo. V domeni vsakega posameznega uporabnika je, da je pozoren na to, kaj počne na spletu. Varnostni popravki so usmerjeni h kritičnim ranljivostim, ki lahko prizadenejo več milijonov naprav.

Za lažjo predstavbo, Google je v novembrski izdaji varnostnih popravkov odpravil 37 ranljivosti, vključno z napako v jedru sistema, ki »lahko privede do razkritja lokalnih informacij brez dodatnih pravic za izvajanje.« Z izjemo varnostnih strokovnjakov se uporabniki niti ne zavedajo, koliko ranljivosti je odpravljenih na mesečni rav-

ni. Zaradi tega so varnostni popravki veliko bolj pomembni kot Android nadgradnje. Nihče si ne želi uporabljati okuženega telefona ali pa med uporabo razmišljati, kdaj bo izgubil vse podatke ali pa bodo ti zašli v roke najvišjega ponudnika na temnem spletu.

KAJ LAHKO STORITE, ČE TELEFON NE PREJEMA POSODOBITEV?

Ne veliko. To je usoda, ki čaka vsak telefon in vsako drugo elektronsko napravo. S tem se lahko sprijaznite ali pa začnete počasi razmišljati o drugem telefonu. Če ste prenehali prejemati varnostne popravke, to pomeni, da vam je telefon dobro služil vsaj 4 leta, kar je spodobna doba. Telefon lahko seveda uporabljate še naprej z zavedanjem, da morate biti odslej previdnejši. Sicer pa boste po vsej verjetnosti telefon prej menjali zaradi slabe baterije ali pa zaradi upočasnitve, kot pa zaradi manjkajočih varnostnih popravkov ali Android posodobitev.

Bolj napredni uporabniki imajo druge možnosti. »Rootanje« oziroma odklepanje sistemskih privilegijev je hobi majhne skupine uporabnikov, ki so nezadovoljni z obstoječimi sistemi ali pa želijo izkoristiti vse, kar ponujajo mobilni telefoni. Z rootanjem in odklepanjem systemskega zaganjalnika (angl. bootloader) se lahko telefonu podaljša življenjska doba za kar nekaj let. Res pa je, da bo v tem času potrebna tudi menjava baterije, kar pa za napredne uporabnike ni velika ovira.

Če vas mika rootanje in odklepanje zaganjalnika in boste to storili, medtem ko še vedno prejimate varnostne popravke, boste izgubili programske posodobitve na daljavo (OTA; Over-the-Air). Odslej boste to morali storiti ročno, na primer s posodobitvijo vdelane programske opreme (angl. firmware). Samsung uporabniki si lahko pomagajo s programom ODIN, ki olajša posodabljanje odklenjenih telefonov, za druge znamke pa nimamo podatkov, ali obstaja kakšna podobna rešitev. Ko smo ravno pri Samsungu, z odklepanjem systemskega zaganjalnika boste izgubili tudi dostop do varnostnih storitev Knox, kar morate vzeti v obzir, če se boste podali na to pot. Vsekakor je to početje v vseh pogledih dvorezen meč.

Varnost je vse bolj pomembna. Na telefonih hranimo digitalne podpise, uporabljamo mobilne bančne aplikacije, hranimo gesla, uporabljamo jih za delo in za dostopanje do oddaljenih naprav. To je ogromno podatkov, ki so zelo mi-kavni za kibernetske napadalce.

Bodite pozorni, kdaj se vašemu telefonu izteče podpora in se takrat odločite, ali ga boste še naprej uporabljali ali boste bolj previdni in kupili novega. Tu je pa še tretja možnost – da se podate na pot systemskega odklepanja.

90% pokritost

ODDAJA NA RADIOU, PRISLUHnite NAM!

Na vašem najljubšem radiu
prisluhnite tedenskim oddajam,
ki jih za vas pripravljamo v
uredništvu Računalniških novic.

RADIO I ZELENI VAL 93,1 MHz 96,2 MHz 97,0 MHz 93,1 96,2 97,0 MHz www.radiozelenival.com	RADIO I KRKA 106,6 MHz 106,6 MHz www.radiokrka.com
RADIO I Univox 99,5 MHz 106,8 MHz 107,5 MHz 99,5 106,8 107,5 MHz www.univox.si	RADIO I ALFA 103,2 MHz 107,8 MHz 103,2 107,8 MHz www.radio-alfa.si
RADIO I moj radio 107 MHz 102,6 MHz 107 MHz FM www.mojradio.com	RADIO I KRANJ 97,3 MHz 97,3 MHz www.radio-kranj.si
RADIO I ROBIN 99,5 MHz 100 MHz 99,5 100 MHz www.radiorobin.si	RADIO I NOVA 106,9 MHz 106,9 MHz www.radionova.si
RADIO I ODMEV 90,9 MHz 97,2 MHz 99,5 MHz 103,7 MHz 90,9 97,2 99,5 103,7 MHz www.radio-cerklje.si	RADIO I ŠTAJERSKI VAL 93,7 MHz 87,6 MHz 93,7 87,6 MHz www.radio-stajerski-val.si
RADIO I GEOSS 89,7 MHz 89,7 MHz radiogeoss.si	RADIO I Velenje 107,8 MHz 107,8 MHz www.radiovelenje.com
RADIO I OGNJIŠČE 104,5 MHz 105,9 MHz 107,3 MHz 104,5 105,9 107,3 MHz radio.ognjisce.si	RADIO I SORA 89,8 MHz 91,1 MHz 96,3 MHz 89,8 91,1 96,3 MHz www.radio-sora.si
RADIO I NTR 91,1 MHz 107,1 MHz 91,1 107,1 MHz www.radiotoni.si	RADIO I 94 96,2 MHz 97,8 MHz 104,1 MHz 102,6 MHz 100,2 MHz 96,2 97,8 104,1 102,6 100,2 MHz www.radio94.si
RADIO I TOMI 91,1 MHz 107,1 MHz 91,1 107,1 MHz www.radiotoni.si	RADIO I SRAKA 94,6 MHz 94,6 MHz www.radiosraka.com

BANISHERS: GHOSTS OF NEW EDEN

Kdor ima rad tretjeosebne akcijske RPG-igre z nekoliko več nadnaravne groze, kot je za ta žanr običajno, se pravi bolj v slogu novejših in predelanih Resident Evilov kot God of War, naj ne spregleda te zanimive igre prodornih francoskih avtorjev Don't Nod. Ti so doslej izdelovali predvsem novodobne pustolovščine, kot je Life is Strange, zdaj pa širijo portfelj in po umirjeno filozofskem Jusantu (priporočamo!) gredo v pošteno akcijo. Zgodbeno močno podprti Banishers pripoveduje zgodbo o paru lovcev na duhove v 17. stoletju, Antei in Raithu, ki v Severni Ameriki naletita na premočnega sovražnika. Antea umre in se vrne v življenje kot entiteta, ki sta jih skupaj z Raithom preganjala. Igramo kot eden ali drugi, pri čemer lahko med lovčema svobodno preskakujemo in uporabljamo njune samosvoje sposobnosti, kot je različna oborožitev. Ker pa je to igra RPG, lahko lika razvijamo v različne smeri in se tako z raznoraznimi prikaznimi, vampirji in drugimi pošastmi spopadamo na več načinov. Grafično je Banishers na nivoju, predvsem pa postreže z dokaj srhljivim vzdušjem, po čemer spomni na Resident Evil, le da je manj poudarka na zombijih in več na duhovih.

FINAL FANTASY VII REBIRTH

Pred dvema letoma smo dobili ambiciozen in zanimiv remake Final Fantasyja VII, ki je prinesel docela prenovljeno grafično podobo in realnočasoven boj ter navdušil mnoge igralce. Le ena velika težava je bila z njim: ni šlo za celotno igro, temveč se je po kakšnih tridesetih urah končala ravno tedaj, ko bi morala družina zapustiti futuristično velemesto in se odpraviti v širni svet. Žal tudi Rebirth še ne bo končal sage, saj bo šlo v končni fazi za trilogijo, bomo pa v njem naposled pustili za sabo metropolo Midgar in se v vlogi zdaj že dodobra skesanega najemnika

Clouda Strifa ter njegovih prijateljev, med katerimi bo tudi beštija Red XIII, odpravili po planetu Gaia. Ni še rečeno, da bo povsem odprt, zagotovo pa ga bo tvorilo nekaj velikih predelov, po katerih bomo lahko dokaj svobodno tekli in jezdili chocobe, se bojevali v seveda nadgrajenem borilnem sistemu, ki bo znova mešal fizične udarce in magijo, se pogovarjali z življem, opravljali naloge, preganjali dežurnega zlobnega Sephirotha in se zoperstavili megakorporaciji Shinra, ki bo hotela še vedno izsesati življenjsko moč iz planeta.

PRINCE OF PERSIA: THE LOST CROWN

Perzijski princ je tako pravljичen junak, da noče umreti. Po mnogih letih (zadnji Princ je bil The Forgotten Sands leta 2010) se vrača v nekoliko krajši in cenejši igri od težko pričakovanega novega dela oziroma prebarvanega Sands of Time, ki se nikamor ne premakne. The Lost Crown bo od strani gledana ploščadna akcijada, ki si spoja iz metroidvanij – to pomeni, da z igranjem nabiramo nadgradnje in veščine, s katerimi si

odpremo poti naprej in dodatno raziščemo že obdelana območja. Prevzeli bomo vlogo novega lika Sargona, ki obstaja v lastnem »prinčevskem« univertzumu in novi časovnici. Tudi zato, ker ne bomo reševali princeze, temveč prijatelja kraljeviča iz ukletega mesta Qaf. To bomo storili s pomočjo zveste sablje in številnih veščin, tako akrobatskih, kakršni sta drsenje po tleh in dvojni skok, kot čarobnih, kot bo gibanje nazaj in naprej skozi čas ter sposobnost postavljanja senčnih markerjev, h katerim se bo mogoče instantno vračati. Pričakujemo lahko številne bistro postavljene platformske ovire, spretnostne uganke in boje z manjšimi ter večjimi sovražniki, ki jih je navdihnili perzijska mitologija.

JUJUTSU KAISEN: CURSED CLASH

Jujutsu Kaisen je popularna serija japonskih stripov – mang, v kateri se srednješolec Yuji Itadori pridruži skrivni organizaciji mladih čaroděj in se loti lova na zlobne nadnaravne entitete. Takšna zasnova je seveda kot nalašč za vide-

oigro, in Cursed Clash jo s pridom uporabi. Šlo bo za animejsko arenko borilno igro, v kateri bomo izbrali dva lika izmed številnih znanih iz mange (Yuji Itadori, Megumi Fushiguro, Nobara Kugisaki, Satoru Gojo, Ryomen Sukuna, Maki Zenin, Toge Inumaki, Panda, Aoi Todo, Jogo, Hanami, Kento Nanami, Mahito, Eso/Kechizu) in skušali s tovariškim udejstvom premagati nasprotni dvojec. Vsak lik bo imel širok nabor navadnih in posebnih udarcev, ki temeljijo na magiji, posebnost igre pa bo ta, da se bodo borci in borke sproti razvijali. Na začetku spopada še ne bodo sposobni izvajati zares močnih tehnik, proti koncu pa se bodo spreminjali v pernata bitja, delali razpoke v tleh in nasprotnike brcali dvajset metrov v zrak. Videti je spektakularno in nepozabno, sploh za ljubitelje stripa.

Strokovni sejmi IFAM – INTRONIKA – ROBOTICS so najboljše mesto za kvalitetna srečanja s poslovnimi partnerji

IFAM – INTRONIKA – ROBOTICS so znani sejmi, ki vsako leto v februarju zberejo najboljše strokovnjake, ki se ukvarjajo s področjem avtomatike, mehatronike, senzorike, profesionalne in industrijske elektronike ter s področja robotike in servisnih robotov v industriji. V zadnjih dveh letih se trudimo vključiti čim več podjetij iz segmenta umetne inteligence (AI).

Naslednji sejmi IFAM – INTRONIKA – ROBOTICS bodo znova v Ljubljani na Gospodarskem razstavišču.

Vsebina posameznih strokovnih sejmov je kot doslej razdeljena po posameznih dvoranih – dvorana B; sejem INTRONIKA in IFAM, hala A, bo vseboval segment IFAM, v A2 pa bosta obiskovalcem na voljo sejma ROBOTIKA in IFAM. Skupno bo razstavljalcem na voljo približno 7.000 m².

Edina vsebinska sprememba, ki smo jo napovedali že v lanskem letu, je, da smo Poslovni forum preselili v dvorano B, kjer nameravamo v prihodnjih letih okrepiti in povečati vsebino strokovnih predavanj, predstavitev ter dodatne prostore za delavnice.

Letos smo prvič organizirali tudi strokovno razstavo '3D-tisk in Forum', ki je imela zelo dober odziv strokovnih obiskovalcev, zato bomo tudi letos na sejmu '3D-razstavi' namenili posebno mesto. kot ustvariti sklop predstavitev in predavanj v okviru Poslovnega foruma.

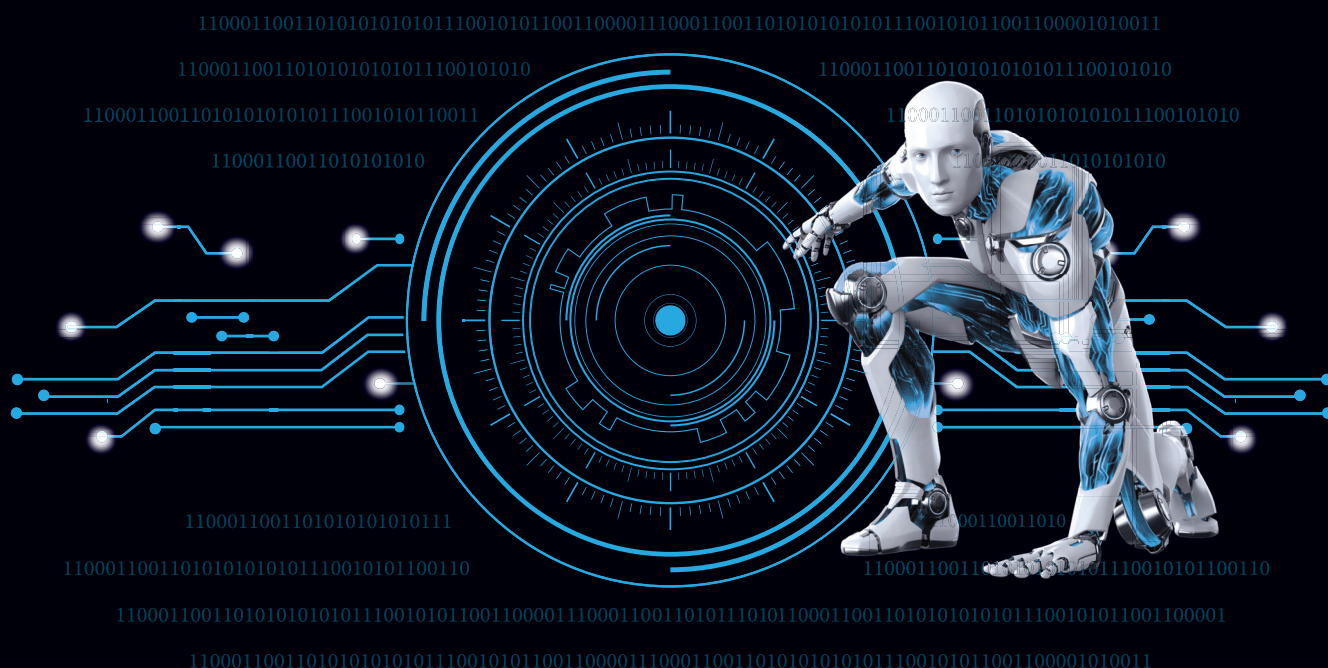
VESELIMO SE SODELOVANJA!

IFAM-INTRONIKA-ROBOTICS

13.-15.2.2024

Ljubljana

www.icm.si

Studio Insomniac žrtev ransomware kibernetkega napada

STUDIO, KI STOJI ZA IZJEMNO USPEŠNO FRANŠIZO SPIDER-MAN, JE BIL ŽRTEV KIBERNETKEGA NAPADA Z RANSOMWARE OZIROMA IZSILJEVALSKO PROGRAMSKO OPREMO.

V pajkovo mrežo se tokrat niso ujeli zlikovci, ampak pošteti razvijalci, ki so nam v zadnjih letih pridno pripravljali nove igre Spider-Man za PlayStation in tudi za PC. Hekerji so od podjetja Insomniac zahtevali dvomilijonsko odškodnino za ohranitev ukradenih podatkov, sicer bi te razkrili javnosti oziroma najvišjemu ponudniku. Od napada so hekerji razkrili nekatere podrobnosti o prihodnjih igrah in tudi posnetke, ki razkrivajo igralne elemente prihajajoče igre Wolverine. Po podatkih BBC-ja naj bi bili ukradeni tudi zasebni podatki zaposlenih in interna elektronska pošta.

Ostali razvijalci iger, novinarji in oboževalci so stopili v bran zelo priljubljenemu studiu in obsodili kibernetki napad. Druge so pozvali,

naj ne delijo ukradene vsebine in z njo ustvarjajo kakršnekoli nove vsebine.

Razvijalec še ene zelo uspešne igre Alan Wake 2, podjetje Remedy Games, je na družbenem portalu X zapisal, da sočustvuje z »vsemi prizadetimi člani ekipe«. Zavedajo se, koliko truda in kakšna predanost celotnega kolektiva je po-

trebna za razvoj AAA iger, še posebej takšnih razsežnosti, kot je Spider-Man.

»Nihče si tega ne zasluži. Hekerji so razkrili tudi osebne podatke zaposlenih, kar je resnično sramotno in nesramno,« so zapisali pri Remedy Games. Napad je pustil kar resne posledice. Na Reddit, Imgurju in drugje se širijo podatki in datoteke o zgodbi, zasedbi naslednje igre Wolverine, pa videoposnetki igranja, animacije in oblikovne datoteke. Širijo se tudi ukradeni podatki o načrtovanih in nerazkritih igrah, in to ne samo podjetja Insomniac, ampak tudi starševskega podjetja Sony.

Imajo tudi podatke o načrtih studia vse do leta 2035, vključno s prihodnjimi igrami Spider-Man, Ratchet & Clank, razvojem nove intelektualne lastnine in morebitnim nadaljevanjem igre Wolverine ter širitvijo v večjo franšizo X-Men.

Odgovornost za napad je prevzela kibernetška skupina Rhysida, ki je prejšnji mesec napadla

tudi knjižnico British Library in ukradla pogodbe zaposlenih ter ostale občutljive podatke. Tiskovni predstavnik skupine Rhysida (ja, imajo tiskovnega predstavnika) je povedal, da je bil motiv izključno finančni. Studio Insomniac so označili kot »lahko tarčo«, vder je bil za njihove hekerje zelo preprost. Potrebovali naj bi samo 20-25 minut, da so vdrli do skrbnika domene.

Ransomware napad vključuje infiltracijo računalniškega omrežja ter čakanje (pogosto tudi več mesecev) na najboljšo priložnost za odtujitev čim več podatkov. Igričarski studii so v zadnjem času kar pogoste tarče hekerjev.

Lansko leto se je studio Rockstar Games soočil s podobnimi težavami, ko so hekerji razkrili nekatere podrobnosti o težko pričakovani igri GTA VI. Napad je izvedla druga hekerska skupina, ki se je v preteklosti spravila tudi na Uber in grafičnega velikana Nvidio.

NEPREMAGLJIVI TROJČEK

- 1. DOMENA**
- 2. PROSTOR NA STREŽNIKU**
- 3. PROGRAM ZA IZDELAVO STRANI**

VSI PAKETI ZA GOSTOVANJE VSEBUJEJO:
Neomejeno domen, neomejeno email predalov,
neomejeno podatkovnih baz, brezplačen SSL...

WebiCom.net
WEB HOSTING EXPERTS

Z VAMI ŽE 20 LET

					AVTOR: BOTY	BAKLA, FIZOLOVKA	GORATA POKRAJINA V INDIJI (LEH)	PUNTANJE	AVSTRALSKA FILMSKA IGRALKA COLLETTE	ORGLAM PODOBNO ELEKTRONSKO GLASBILLO	NEKDANJA VZHODNO-NEMSKA TAJNA POLICIJA
					GRŠKI BOG BOGASTVA						
					VOJAŠKO POROČILO						
					EDINO-ROJENKA			3			
					ZOBNA GNILoba						
					IDENTIČNOST						4
1	2	3	4	5							
DRUŽINSKI ZABAVNIK	SVETNIŠKI SIJ, GLORIOLA	NAŠA UMRLA IGRALKA SARIČ	PESNIŠKO IME IRSKE	SMUČARSKA ŠTUHEC	POTEK Z NOŽEM				SIMBOL ZA SILICIJ	ATOM Z ELEKTRONIM NABOJEM	
UMRLI SLOVENSKI LIKOVNIK (NIKOLAJ)		5						SUKANEK			GLAVNO MESTO GANE
OBREDNO POKRIVALO KATOL. DUHOVNIKOV							GOSPA V DALMACIJI	TEMPIRAN TOPOVSKI IZSTRELEK			
SHIZOFRENIČEN BOLNIK							PREDNJE POMOŽNO JADRO				
AM. PISATELJICA (AMY)					POŽELENIJE				REKA POZABLJENJA V GRŠKI MITOLOGIJI	OLIVER REED	
ROBERT ERJAVEC			LJUBITELJICA VSEGA LEPEGA	TOPLOTA						SL. ODBOJKARICA MLAKAR	
STAROGRŠKA FILOZOFSKA SOLA						VLADAR KNEŽEVINE V NAPREJ PLACANO NAROČILO					FRANCOSKI POLICAJ
TIPKA						NADSTROPJE	SL. SMUČ. SKAKALKA KLINEC				AMERIŠKA PEVKA GRANDE
DRUŽINSKI ZABAVNIK	TUŠ	RAZPREDELNICA	IRANSKI DENAR						ALOJZ REBULA	AMERIŠKI IMUNOLOG (EDWARD J.)	
PRELOMITEV								14. GRŠKA ČRKA	SANJE		
						2	1	BOGASTVO GOZDOV			
ZADNJIKA (POG.)					TIRAŽA						
					IVO BAN						
ISLAMSKI UČENJAK							UMRLI SLOVENSKI KARTOGRAF (IVAN)				
AVSTRIJSKI NOGOMETAŠ (DAVID)							ŽAREČ DELEC SNOVI				

Križanke in uganke za vse okuse

Informacije in naročila

Bogat denarni nagradni sklad:

2.200 €

Prva nagrada:

1.000 €

LADAK: pokrajina v Indiji, BIRET: obredno pokrivalo katoliških duhovnikov, SALK: ameriški imunolog, FLOK: prednje jadro

NAGRADE in NAGRAJENCI

Med reševalce, ki bodo do petka, 19. 1. 2024 poslali pravilno rešitev, bomo z žrebom razdelili privlačne nagrade:

3x sledilnik predmetov Chipolo

V žrebu sodelujete tako, da pošljete rešitev križanke (oštevilčeni kvadrati) s svojimi podatki (ime in priimek, naslov, pošta številka in pošta) na elektronski naslov narocnine@stromboli.si

Marko Skubic, Grosuplje: sledilnik predmetov Chipolo

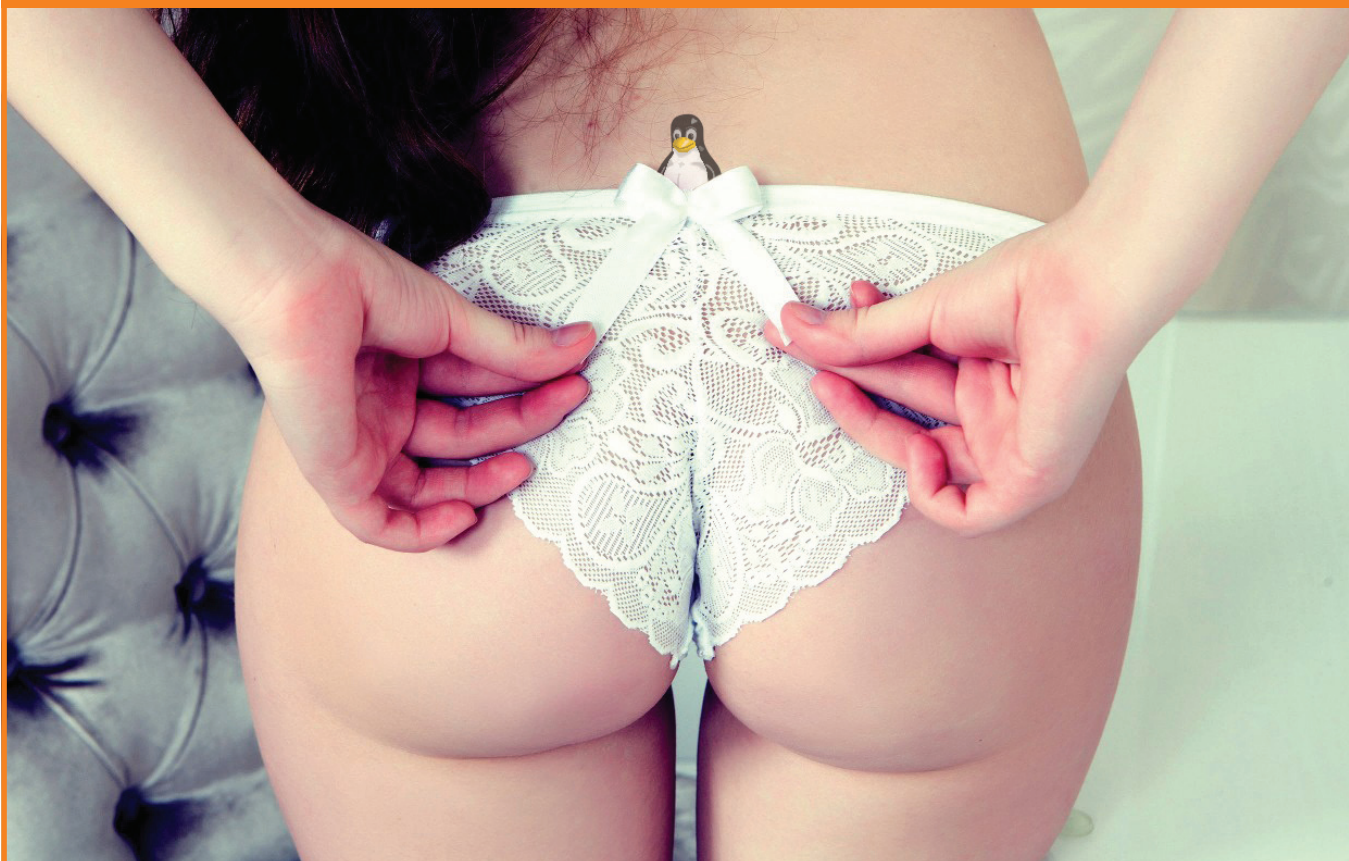
Maja Niedorfer, Ormož: sledilnik predmetov Chipolo

Denis Janev, Škofije: sledilnik predmetov Chipolo

Nagrade podarja podjetje Stromboli, d.o.o.

Rešitev križanke 22/XXVIII: OBLAK

LINUX BEYBA™

KOLEDAR

DOGODEK	TERMIN	PRIJAVE
INFORMATIVA PROEVENT, D. O. O.	19. - 20. 1. 2024	www.informativa.si
DAVČNO-RAČUNOVODSKE STORITVE V 2024 DASHÖFER, D. O. O.	23. 1. 2024	www.centerzaizobrazevanje.si
SEJMI OKUSOV GASTexpo	31. 1. - 3. 2. 2024	www.gast.si
IFAM – INTRONIKA – ROBOTICS ICM D.O.O.	13. - 15. 2. 2024	www.icm.si/events/ifam-2024-slovenia-ljubljana
SEJEM DOM GOSPODARSKO RAZSTAVIŠČE	6. - 10. 3. 2024	www.sejemdom.si
MEDNARODNI LOGISTIČNI KONGRES GOSPODARSKO RAZSTAVIŠČE	27. - 29. 3. 2024	www.logisticnikongres.si

KOLOFON

Izdajatelj:

Stromboli, marketing, d. o. o.
Cesta komandanta Staneta 4A
1215 Medvode

Glavni in odgovorni urednik:

Boštjan Štrukelj
tel.: 01 / 620 88 01

Vsebinski urednik:

Niko Bajec
tel.: 01 / 620 88 05
niko.bajec@stromboli.si

Naročnine:

tel.: 01 / 620 88 00
narcocnine@stromboli.si

Oglasno trženje:

Matej Komprej
tel.: 01 / 620 88 06
gsm: 070 / 606 152
matej.komprej@stromboli.si

Boštjan Štrukelj

tel.: 01 / 620 88 01,
gsm: 041 / 663 301
boštjan.strukelj@stromboli.si

Sodelavci in novinarji:

Maja Lavrač, Matej Saksida, Peter Čeborn
Blaž Ulaga, Jana Breznik, Jan Sladič in
Matej Komprej

Fotografije:

Arhiv Računalniške novice

Tisk:

Tiskano v Sloveniji

Distribucija:

EKDIS d. o. o., Stromboli, marketing, d. o. o.

Oblikovanje in DTP:

Tanja Kaštrun s.p.
dtp@stromboli.si

http://www.racunalniske-novice.com

Računalniške novice (Online)
ISSN 1581-047X

Na podlagi zakona o davku na dodano vrednost
spada revija med proizvode, za katere se obračunava
DDV po stopnji 5 %.
ISSN 1408-4872

Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.
Pisem bralcev in oglasov ne lektoriramo.

Vse gradivo v reviji Računalniške novice je last izda-
jatelja. Kopiranje ali razmnoževanje je možno le s pri-
voljenjem izdajatelja. Poština za naročnike plačana
pri pošti 1102 Ljubljana. Revija Računalniške novice
je vpisana v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za
kulturo RS, pod zaporedno številko 661.
Predstavitve, ki jih objavljamo v reviji in so označene
z rubriko Predstavitve in na koncu članka s (P.R.) –
Payable Release (plačani članek) – pripravljamo v
sodelovanju s podjetji.

Sporočila za javnost sprejemamo na Rn@stromboli.si

Izid revije je finančno podprla Javna agencija za
raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

FUJIFILM X-T5

- * **40 milijonov** točk
- * Odporen **na vodo in prah**
- * **Stabilizacija v ohišju** – do 7 stopenj
- * **Video:** 6.2k/30 fps in 4k/60 fps
- * V srebrnem ali črnem ohišju
- * Samo **557 gramov**

Infocona d.o.o., Prevale 9, Trzin
info@infocona.si • 041 737 337 • FB: Fujifilm Slovenija

Križna jama. Foto: Peter Gedei.
Fotografirano z Fujifilm X-H2, objektivom XF10-24/f4, 1/30s, ISO 800

Intel® Core™ i5 procesor 13. gen

Odlična zmogljivost za hibridno delo

Prenosni računalnik HP ProBook 450 G10 nudi rastočim podjetjem zmogljivost za poslovna okolja, večplastno varnost končnih točk in trpežnost v oblikovanju, ki ga je enostavno nadgraditi. Ta prenosni računalnik z obilico funkcij, ki ga poganjata visoko zmogljiv procesor in dolga življenjska doba baterije, je odlično opremljen za dolgotrajno storilnost in hibridno delo.

HP ProBook 450 G10

85B03EA

Intel® Core™ i5 -1335U procesor
39,6 cm (15,6") 1920 x 1080 IPS
Pomnilnik 16 GB DDR4
Disk SSD 1TB PCIe® NVMe™
Grafika Intel Iris Xe, stereo zvočniki
Kamera z vgrajenim mikrofonom
Wi-Fi, Bluetooth®
Windows 11 Pro

999,00

Intel, the Intel logo, and Intel Core are trademarks of Intel Corporation or its subsidiaries.

Podjetje za razvoj informacijskih tehnologij

E-misija d.o.o. Ljubljanska cesta 21d, 1241 Kamnik, tel.: 01 830 35 32, e-mail: info@e-misija.si

Akcija velja do razprodaje zalog. Cena vsebuje 22% DDV. Za morebitne napake se opravičujemo.